

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

Світлана Скворцова
Оксана Онопрієнко

НОВА
УКРАЇНСЬКА
ШКОЛА

4 КЛАС

МАТЕМАТИКА

РОБОЧИЙ ЗОШИТ

ЧАСТИНА 1

До підручника Світлани Скворцової, Оксани Онопрієнко

+ робочі сторінки

Blank lined area for student work.

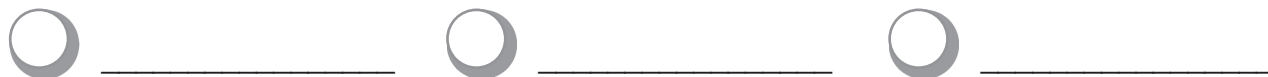
$$v = \frac{s}{t}$$

Схвалено для використання в освітньому процесі

Схвалено для використання в освітньому процесі
(Рішення Експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти
від 1 липня 2021 року (протокол № 5).
Зареєстровано у Каталозі надання грифів
навчальній літературі та навчальним програмам за № 2.0179-2021)
Посібник створено відповідно до Типової освітньої програми,
розробленої під керівництвом О. Я. Савченко

Домовтесь у класі, як ви будете оцінювати виконану роботу.
Нарисуй позначки та напиши, що вони позначають:

У віконці с запиши час (у секундах), який було витрачено на виконання завдання.

Скворцова С. О.

С42 Математика. 4 клас. Робочий зошит : до підручника Світлани Скворцової, Оксани Онопрієнко : У 2 ч. Ч. 1 / С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко. — 2-ге вид. — Харків : Вид-во «Ранок», 2022. — 64 с. : іл. + Додаток «Робочі сторінки» (8 с.).

ISBN 978-617-09-7338-2

Посібник є складовою навчально-методичного комплексу «Математика. 4 клас» авторів Світлани Скворцової, Оксани Онопрієнко. Зошит створений на основі підручника, доповнює його зміст, що забезпечує якісне досягнення учнями очікуваних результатів навчання.

Зошит складається з двох частин. Перша частина містить матеріали до першого семестру навчання і може використовуватись на різних етапах засвоєння учнями змісту навчання. Посібник сприяє організації самостійної пізнавальної та дослідницької діяльності учнів, урізноманітненню видів роботи на уроці, ефективному формуванню математичних понять і способів дії. Магістерським капелюхом позначено завдання для учнів із високим рівнем пізнавальних потреб і можливостей; лупою — завдання, що передбачають проведення навчального дослідження. Зошит містить додаток «Робочі сторінки» для здійснення необхідних записів до деяких завдань. Матеріал подано з урахуванням психологічних особливостей сучасних четвертокласників.

Призначено для учнів 4 класу закладів загальної середньої освіти і вчителів початкових класів.

УДК 51:37.016(076)

Для активації інтернет-підтримки:

1. Увійдіть на сайт interactive.ranok.com.ua
2. Зареєструйтеся, натиснувши кнопку «Зареєструватися».
3. Під час реєстрації оберіть статус «Вчитель».
4. На головній сторінці в поле для введення скретч-коду введіть код 530219.
5. Натисніть кнопку «ОК» та завантажте матеріали.

Служба технічної підтримки:

тел. (057) 719-48-65,
(098) 037-54-68
(понеділок-п'ятниця
з 10⁰⁰ до 18⁰⁰)
E-mail: e-ranok@ukr.net

Разом дбаємо
про екологію та здоров'я

ВІДЕОУРОКИ
Віртуальна школа
РАНОК

УЗАГАЛЬНЮЄМО ЗНАННЯ ПРО АРИФМЕТИЧНІ ДІЇ ІЗ ЧИСЛАМИ

7

Знайди значення виразів зручним для тебе способом, використовуючи закони та правила арифметичних дій.

$$13 + 13 + 13 + 13$$

$$260 + 30 + 340$$

$$50 \cdot 6 \cdot 2$$

$$278 - (178 + 56)$$

$$49 + (73 + 21)$$

$$5 \cdot (27 \cdot 4)$$

8

Знайди значення виразів, застосувавши правило множення або правило ділення суми на число.

$$32 \cdot 8$$

$$78 : 6$$

9

Знайди значення виразів, застосувавши правило множення або правило ділення числа на добуток.

$$6 \cdot 15$$

$$72 : 24$$

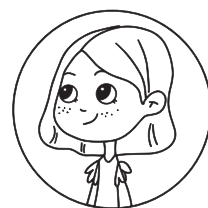
10

Згадай, що означає «число a поділити на число b ». Знайди значення часток способом добору за схемою.

$$65 : 13 \quad , \quad \text{тому що}$$

$$69 : 23 \quad , \quad \text{тому що}$$

$$51 : 17 \quad , \quad \text{тому що}$$

ДОСЛІДЖУЄМО ЗАЛЕЖНІСТЬ РЕЗУЛЬТАТУ АРИФМЕТИЧНОЇ ДІЇ ВІД ЗМІНИ ЇЇ КОМПОНЕНТА

- 11** Згадай, як залежить результат арифметичної дії від зміни одного з її компонентів. З'ясуй, які правила застосовано в обчисленнях. Закінчи розв'язання, скориставшись підказками.

$36 + 25 = 40 + 25 -$	$=$	$-$	$=$
$72 - 48 = 72 - 50 +$	$=$	$+$	$=$
$8 \cdot 50 = 8 \cdot 100 :$	$=$	$:$	$=$
$700 : 50 = 700 : 100 \cdot$	$=$	\cdot	$=$
$600 : 25 = 600 : 100 \cdot$	$=$	\cdot	$=$
$8 \cdot 25 = 8 \cdot 100 :$	$=$	$:$	$=$

- 12** Знайди значення виразів зручним для тебе способом. Запиши результати.

$53 - 48$	$800 : 50$	$16 \cdot 5$
$320 : 5$	$9 \cdot 25$	$700 : 25$

- 13** Згадай, як перевірити правильність виконання арифметичних дій додавання; віднімання; множення; ділення. З'ясуй, істинні чи хибні подані рівності. Якщо є помилки, виправ їх.

$560 + 270 = 830$	$480 - 350 = 170$
$240 \cdot 3 = 720$	$420 : 30 = 140$

- 14** Знайди значення виразів. Запиши результати.

$370 + 4 =$ <input type="text"/>	$532 - 30 =$ <input type="text"/>	$284 - 4 =$ <input type="text"/>
$976 - 900 =$ <input type="text"/>	$479 + 1 =$ <input type="text"/>	$456 + 0 =$ <input type="text"/>
$506 + 50 =$ <input type="text"/>	$403 + 70 =$ <input type="text"/>	$900 - 1 =$ <input type="text"/>

УЗАГАЛЬНЮЄМО ПРИЙОМИ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 1000

15

Знайди значення виразів хоча б одним способом за схемами.

$$750 + 160 = \square + \square = \square$$

$$100 + 60$$

$$750 + 160 = \square + \square = \square$$

$$50 + 110$$

$$750 + 160 = \square + \square = \square$$

$$50 + 700$$

$$750 + 160 = \square + \square = \square$$

$$710 + 40$$

$$750 + 160 = \square + \square = \square$$

$$700 + 50 \quad 100 + 60$$

$$750 + \overset{200}{\textcircled{160}} = \square - \square = \square$$

$$750 + 160 = \square \text{ д.} + \square \text{ д.} = \square$$

$$630 - 280 = \square - \square = \square$$

$$200 + 80$$

$$630 - 280 = \square - \square = \square$$

$$230 + 50$$

$$630 - 280 = \square + \square = \square$$

$$30 + 600$$

$$630 - 280 = \square + \square = \square$$

$$50 + 580$$

$$630 - 280 = \square + \square = \square$$

$$500 + 130 \quad 200 + 80$$

$$630 - \overset{300}{\textcircled{280}} = \square + \square = \square$$

$$630 - 280 = \square \text{ д.} - \square \text{ д.} = \square$$

ДОДАЄМО І ВІДНІМАЄМО ЧИСЛА РІЗНИМИ СПОСОБАМИ

16

Зістав вирази в кожному стовпчику. Знайди значення виразів.

$$456 + 238$$

$$207 + 394$$

$$456 + 238 + 176$$

$$207 + 394 + 238 + 135$$

17

Віднови розв'язання.

$$\begin{array}{r} 23 \square \\ + 4 \square 8 \\ \hline \square 64 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square 0 7 \\ - 20 \square \\ \hline 5 \square 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 56 \square \\ + \square \square 3 \\ \hline 698 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \square \square \\ - \square 68 \\ \hline 244 \end{array}$$

18

Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи хоча б одну обернену задачу.

- У Миколки було 24 грн. На всі ці гроші він купив 6 однакових булочок, щоб пригостити друзів. Яка ціна булочки?

УЗАГАЛЬНЮЄМО ПРИЙОМИ УСНОГО МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 1000

19 Обчисли за схемами з коментарем. Зістав випадки множення; випадки ділення. Як їх відмінність впливає на розв'язання?

$$68 \cdot 4 = (\square + \square) \cdot 4 = \square \cdot 4 + \square \cdot 4 = \square + \square = \square$$

$$168 \cdot 4 = (\square + \square + \square) \cdot 4 = \square \cdot 4 + \square \cdot 4 + \square \cdot 4 = \square + \square + \square = \square$$

$$68 : 4 = (\square + \square) : 4 = \square : 4 + \square : 4 = \square + \square = \square$$

$$168 : 4 = (\square + \square) : 4 = \square : 4 + \square : 4 = \square + \square = \square$$

20 Обчисли за схемами з коментарем. Зістав випадки множення. Чим вони відрізняються? Як ця відмінність впливає на розв'язання?

$$40 \cdot 6 = \square \text{ д.} \cdot 6 = \square \text{ д.} = \square$$

$$140 \cdot 6 = \square \text{ д.} \cdot 6 = \square \text{ д.} = \square$$

$$40 \cdot 6 = (\square \cdot \square) \cdot 10 = \square \cdot 10 = \square$$

$$10 \cdot \square$$

$$140 \cdot 6 = (\square \cdot \square) \cdot 10 = \square \cdot 10 = \square$$

$$10 \cdot \square$$

21 Розв'яжи задачі.

- ▶ 1) Добова норма їжі для цуценяти спанієля Меггі складається з 200 г м'яса, 150 г овочів і 15 г кісткового борошна. Визнач масу їжі для Меггі на добу; на тиждень.
- ▶ 2) Господарка купила на ринку 1 кг сиру. На скільки днів цього сиру вистачить для годування спанієля Меггі, якщо щодня давати їй 200 г?

22 Знайди значення виразу $120 \cdot k - 329$, якщо $k = 7$.

23 Радіус кола із центром у точці O дорівнює 2 см. Побудуй коло із центром у точці A , радіус якого дорівнює діаметру кола із центром у точці O .

МНОЖИМО І ДІЛИМО ЧИСЛА РІЗНИМИ СПОСОБАМИ

24

Обчисли за схемами. У кожному блоці зібрав випадки обчислення попарно. Як їх відмінність впливає на розв'язання?

$$90:3 = \square \text{ д.} : 3 = \square \text{ д.} = \square$$

$$90:30 = \square \text{ д.} : \square \text{ д.} = \square$$

$$90:3 = (\square : \square) \cdot 10 = \square \cdot \square = \square$$

$$90:30 = (\square : 10) : \square = \square : \square = \square$$

$$600:2 = \square \text{ с.} : 2 = \square \text{ с.} = \square$$

$$600:200 = \square \text{ с.} : \square \text{ с.} = \square$$

$$600:2 = (\square : \square) \cdot 100 = \square \cdot 100 = \square$$

$$600:200 = (\square : 100) : \square = \square$$

$$720:18 = \square \text{ д.} : 18 = \square \text{ д.} = \square$$

$$720:18 = (\square : \square) \cdot 10 = \square \cdot 10 = \square$$

$$720:180 = \square \text{ д.} : \square \text{ д.} = \square$$

$$720:180 = (\square : 10) : \square = \square : \square = \square$$

25

Розв'яжи задачу.

► Господар купив 3 пакети сухого корму для собак, по 250 г у кожному пакеті. На вечерю спаніель Меггі отримала 120 г корму. Скільки грамів корму залишилося?

26

Які основні величини ти знаєш? Назви відомі тобі одиниці вимірювання довжини; маси; часу; визнач їх співвідношення. Подай кожне іменоване число у вказаних одиницях вимірювання.

$$3 \text{ м } 2 \text{ дм } 4 \text{ см} = \square \text{ см}$$

$$673 \text{ кг} = \square \text{ ц } \square \text{ кг}$$

$$5 \text{ год } 32 \text{ хв} = \square \text{ хв}$$

$$567 \text{ дм} = \square \text{ м } \square \text{ дм}$$

$$1 \text{ кг} = \square \text{ г}$$

$$432 \text{ с} = \square \text{ хв } \square \text{ с}$$

27

Виконай арифметичні дії.

$$\left(480 - 390 \right) + 540 - 270 + 460 - 770 + 1 - 0 = \square$$

ДОСЛІДЖУЄМО ЗАДАЧІ

28

Склади та розв'яжи задачі, скориставшись підказками.

1	Маса 1 (кг)	Кількість (шт.)	Загальна маса (кг)
I	2	3	?
II	9	4	?

} ?

3	Маса 1 (кг)	Кількість (шт.)	Загальна маса (кг)
I	2	3	?
II	9	4	?

} у ?

2	Маса 1 (кг)	Кількість (шт.)	Загальна маса (кг)
I	2	3	?
II	9	4	?

} На ?

1) _____

2) _____

3) _____

1) 3) _____

2) 3) _____

3) 3) _____

До кожної задачі склади та розв'яжи обернену задачу:

1	Маса 1 (кг)	Кількість (шт.)	Загальна маса (кг)
I	2	3	?
II	?	4	?

} 42

3	Маса 1 (кг)	Кількість (шт.)	Загальна маса (кг)
I	2	3	?
II	?	4	?, у 6 р. б.

2	Маса 1 (кг)	Кількість (шт.)	Загальна маса (кг)
I	2	3	?
II	?	4	?, на 30 б.

1) _____

1) 2) _____

2) 2) _____

3) 2) _____

3) _____

ДОСЛІДЖУЄМО ДІЛЕННЯ З ОСТАЧЕЮ

29

Зістав випадки ділення в кожному стовпчику. Виконай обчислення в першому випадку. Чи допоможе одержаний результат знайти неповну частку у другому випадку? Як можна добирати значення неповної частки в разі ділення круглих чисел?

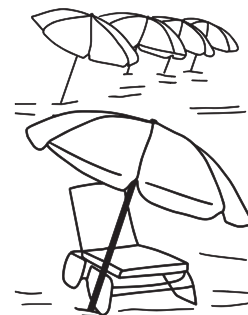
$30:7 = \square$ (ост. \square) ____ ↑ Перевірка: $\square \cdot \square + \square = \square$	$63:5 = \square$ (ост. \square) ____ ↑ Перевірка: $\square \cdot \square + \square = \square$
$300:70 = \square$ (ост. \square) ____ ↑ Перевірка: $\square \cdot \square + \square = \square$	$630:50 = \square$ (ост. \square) ____ ↑ Перевірка: $\square \cdot \square + \square = \square$

ДОСЛІДЖУЄМО ЗАДАЧІ

30

Розв'яжи задачу.

- ▶ На пляжі поставили рядами парасолі. 51 жовту парасолю розташували по 17 у кожному ряді. За ними поставили 63 сині парасолі, по 21 у кожному ряді. Скільки рядів парасоль установили на пляжі?

31

Виконай ділення з остачею; перевір результати.

$190:20 = \square$ (ост. \square) ____ ↑ Перевірка: $\square \cdot \square + \square = \square$	$560:60 = \square$ (ост. \square) ____ ↑ Перевірка: $\square \cdot \square + \square = \square$
$260:50 = \square$ (ост. \square) ____ ↑ Перевірка: $\square \cdot \square + \square = \square$	$430:70 = \square$ (ост. \square) ____ ↑ Перевірка: $\square \cdot \square + \square = \square$

УЗАГАЛЬНЮЄМО ЗНАННЯ ПРО МАТЕМАТИЧНІ ВИРАЗИ

32 Знайди значення виразів. Запиши результати.

с

$44 \cdot 7$	$133 : 7$	$320 \cdot 3$
$57 : 19$	$30 : 15$	$640 : 16$
$36 \cdot 9$	$90 : 18$	$7 \cdot 56$
$52 : 13$	$135 : 15$	$480 : 40$
$67 \cdot 4$	$180 \cdot 3$	$42 : 3$

33 Які закони додавання і множення ти знаєш? З'ясуй, на основі яких законів або правил виконано перетворення математичних виразів. Закінчи обчислення, скориставшись підказками.

$$370 + 260 = 370 + (30 + 230) = (370 + 30) + 230 = \square + \square = \square$$

$$620 - 480 = 620 - (420 + 60) = (620 - 420) - 60 = \square - \square = \square$$

$$12 \cdot 80 = 12 \cdot (8 \cdot 10) = (12 \cdot 8) \cdot 10 = \square \cdot \square = \square$$

$$560 : 40 = 560 : (10 \cdot 4) = (560 : 10) : 4 = \square : \square = \square$$

$$960 : 8 = (10 \cdot 96) : 8 = 10 \cdot (96 : 8) = \square \cdot \square = \square$$

$$36 \cdot 7 = (30 + 6) \cdot 7 = 30 \cdot 7 + 6 \cdot 7 = \square + \square = \square$$

$$96 : 4 = (80 + 16) : 4 = 80 : 4 + 16 : 4 = \square + \square = \square$$

34 Зістав частки в кожному стовпчику. Виконай обчислення в першому випадку. Поміркую, чи допоможе одержаний результат знайти неповну частку у другому випадку. Виконай ділення з остачею у другому випадку; перевір результати.

$42 : 8$

$28 : 5$

$65 : 7$

$22 : 3$

$420 : 80$

$280 : 50$

$650 : 70$

$220 : 30$

35 Виконай додавання і віднімання письмово. У яких випадках ти вмієш виконувати перевірку? Виконай її.

$356 + 444$

$506 - 248$

$378 + 505$

$517 + 296 + 108$

$1000 - 468$

$409 + 189 + 267$

УЗАГАЛЬНЮЄМО ЗНАННЯ ПРО РІВНЯННЯ І НЕРІВНОСТІ

36 Знайди значення виразів. Запиши результати.

с

$48 : 16$	$76 \cdot 9$	$64 : 4$
$36 \cdot 7$	$57 : 19$	$38 \cdot 7$
$720 : 30$	$8 \cdot 99$	$600 : 120$
$4 \cdot 25$	$98 : 14$	$240 \cdot 3$
$85 : 17$	$27 \cdot 4$	$720 : 6$

37 Розв'яжи рівняння, скориставшись підказками.

$n + 29 = 81$	$51 : y = 17$	$c - 26 = 38$
$n = 81 - 29$.	.
$n = \dots$.	.
$\dots + 29 = 81$.	.
$81 = 81$.	.

В.: $n = \underline{\quad}$

В.: $\underline{\quad}$

В.: $\underline{\quad}$

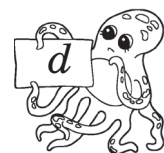
38 Із чисел 6; 8; 12; 35; 70 добери розв'язки нерівностей.

$a > 12$

$r + 7 < 20$

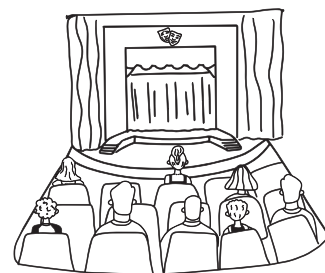
$h - 17 < 6$

$50 - d > 35$

39 Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи хоча б одну обернену задачу.

- ▶ У театрі глядачі заповнили всі місця в партері й на балконі — усього 500 місць. У кожному з 19 рядів партеру було 20 глядачів, а в кожному ряді балкону — 30. У кількох рядах розмістилися глядачі на балконі?

40 Виконай ділення з остачею; перевір результати.

$76 : 9$

$50 : 4$

$18 : 5$

$38 : 6$

ДОСЛІДЖУЄМО РІВНЯННЯ І НЕРІВНОСТІ ЗІ ЗМІННОЮ

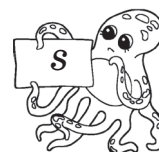
41 Розв'яжи рівняння. Виконай перевірку.

$$h \cdot 7 = 98$$

$$81 : n = 3$$

$$s : 4 = 60$$

$$80 - r = 23$$

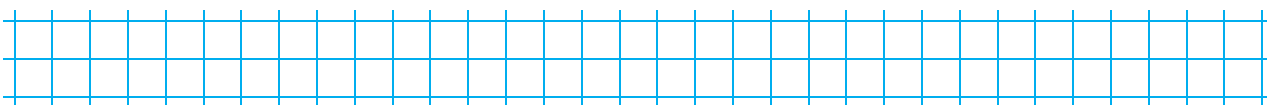
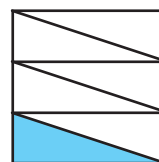
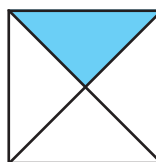
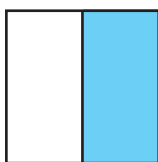
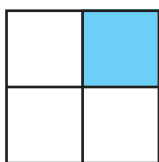
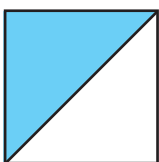

42 Знайди деякі розв'язки нерівності за зразком, використавши раціональний спосіб добору.

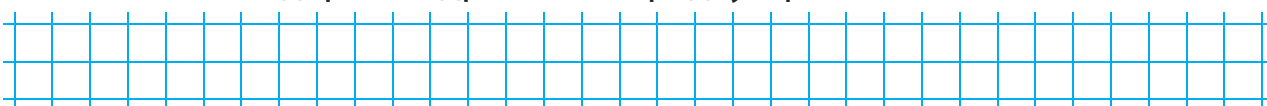
$11 - a > 6$	$p \cdot 8 < 32$
1) $11 - a = 6$	1) $p \cdot 8 = 32$
$a = 11 - 6$	$p = \underline{\hspace{2cm}}$
$a = \textcircled{5}$	$p = \underline{\hspace{1cm}};$
2) ..., $\leftarrow 4, \textcircled{5}, 6, \dots;$	2) ..., $\underline{\hspace{1cm}}, \textcircled{\hspace{1cm}}, \underline{\hspace{1cm}}, \dots;$
3) $11 - 4 > 6$	3) $\underline{\hspace{1cm}} \cdot 8 < 32$
$7 > 6$ — істинно,	$\underline{\hspace{1cm}} < 32$ — _____,
тому 4 — розв'язок.	тому $\underline{\hspace{1cm}}$ — розв'язок.
В.: 4, 3, 2, 1, 0.	В.: _____.

УЗАГАЛЬНЮЄМО ЗНАННЯ ПРО ЧАСТИНИ ЦІЛОГО

43 Запиши, яку частину кожної фігури зафарбовано. Назви в кожному дробу чисельник; знаменник. Що цікаве можна помітити?

Запиши одержані дроби в порядку зростання.

44 Виконай арифметичні дії.

ДОСЛІДЖУЄМО ЗАДАЧІ

45

Розв'яжи задачу.

- ▶ На тренуванні футболіст Ярослав планував виконати 156 присідань, а виконав на чверть більше від запланованого. Скільки присідань виконав хлопчик?

46

Знайди значення виразів. Запиши результати.

с

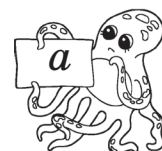
$14 \cdot 9$	$75 : 15$	$96 : 3$
$17 \cdot 11$	$6 \cdot 99$	$23 \cdot 7$
$69 \cdot 5$	$810 : 30$	$130 : 65$
$6 \cdot 25$	$27 \cdot 8$	$8 \cdot 34$
$3 \cdot 99$	$91 : 7$	$51 : 17$
$4 \cdot 101$	$104 : 8$	$60 \cdot 8$
$840 : 5$	$66 : 3$	$640 : 4$

ПОВТОРЮЄМО АРИФМЕТИЧНІ ДІЇ МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ

47

Знайди значення виразу зі змінною. Скільки значень має поданий вираз зі змінною? Від чого це залежить?

$147 : a + 99$, якщо $a = 7$; якщо $a = 21$; якщо $a = 3$.

48

Зістав частки в кожному стовпчику. Знайди значення першої неповної частки. Поміркуй, чи допоможе одержаний результат знайти значення другої неповної частки. Виконай ділення з остачею; перевір результати.

$57 : 9$

$35 : 4$

$42 : 8$

$28 : 5$

$570 : 90$

$350 : 40$

$420 : 80$

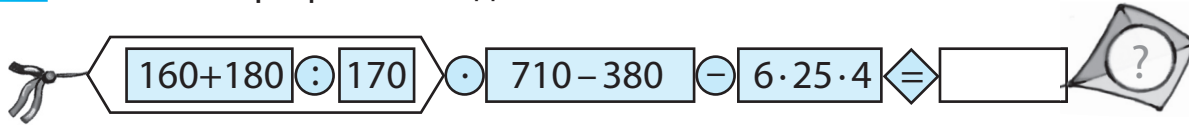
$280 : 50$

49

Обчисли периметр квадрата зі стороною 4 см.

ОЗНАЙОМЛЮЄМОСЬ ІЗ ПИСЬМОВИМ ПРИЙОМОМ МНОЖЕННЯ

50 Виконай арифметичні дії.

51 Знайди значення добутків, скориставшись підказками.

$\begin{array}{r} \times 138 \\ 5 \end{array}$	$\begin{array}{r} \times 467 \\ 2 \end{array}$	$\begin{array}{r} \times 264 \\ 3 \end{array}$	$\begin{array}{r} \times 196 \\ 4 \end{array}$	$\begin{array}{r} \times 286 \\ 2 \end{array}$
$\begin{array}{r} \times 286 \\ 3 \end{array}$	$\begin{array}{r} \times 129 \\ 5 \end{array}$	$\begin{array}{r} \times 458 \\ 2 \end{array}$	$\begin{array}{r} \times 184 \\ 4 \end{array}$	$\begin{array}{r} \times 318 \\ 3 \end{array}$

52 Знайди значення добутків письмово.

87·9 132·6 174·4 308·3 186·5

.

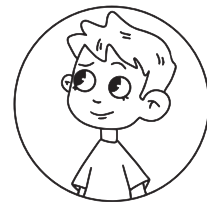
53 Виконай обчислення, згадавши відповідні правила.

$453 \cdot 1$	$0 : 999$	$0 : 248$
$456 : 1$	$349 : 349$	$0 \cdot 248$

54 Знайди: 1) $\frac{1}{3}$ від 48; $\frac{1}{5}$ від 135; $\frac{1}{9}$ від 153;

2) ціле, якщо його $\frac{1}{16}$ дорівнює 9; ціле, якщо

його $\frac{1}{7}$ дорівнює 24.

ВИВЧАЄМО ПИСЬМОВЕ МНОЖЕННЯ НА ОДНОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

55

Перестав множники та знайди значення добутків письмово.

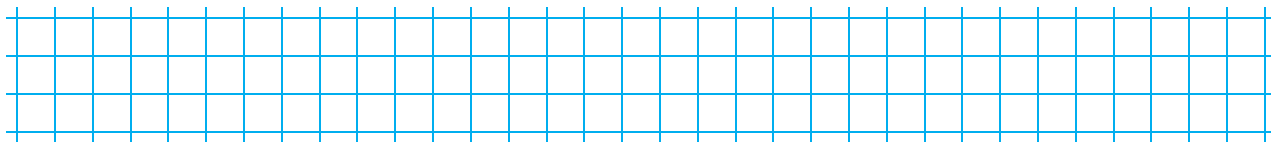
$2 \cdot 478$

$4 \cdot 163$

$3 \cdot 327$

$4 \cdot 198$

$3 \cdot 269$

56

Знайди значення виразів. Запиши результати.

с

$91 : 13$

$5 \cdot 18$

$108 : 3$

$153 : 9$

$800 : 16$

$67 \cdot 9$

$35 \cdot 4$

$850 : 5$

$105 : 15$

$72 : 18$

$6 \cdot 99$

$46 \cdot 4$

$180 : 3$

$108 : 18$

$85 : 17$

$80 \cdot 5$

$133 : 7$

$84 \cdot 6$

ОЗНАЙОМЛЮЄМОСЬ ІЗ РОЗВ'ЯЗУВАННЯМ ЗАДАЧ НА ЗНАХОДЖЕННЯ ЧЕТВЕРТОГО ПРОПОРЦІЙНОГО СПОСОБОМ ВІДНОШЕНЬ

57

Виконай ділення з остачею; перевір результати.

$32 : 5$

$27 : 4$

$48 : 9$

$2 : 3$

$17 : 3$

$1 : 2$

$43 : 6$

$30 : 9$

58

Розв'яжи рівняння.

$400 : x = 100$

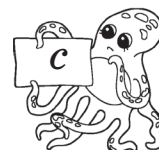
$180 - k = 67 + 28$

$96 : 12 \cdot a = 160$

$420 : z = 43 + 17$

$c : 10 = 40 \cdot 5$

$p \cdot (510 : 17) = 240$

59

Розв'яжи задачу.

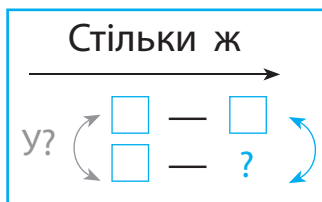
- Щоб приготувати 5 сирних запіканок, потрібно 30 яєць. Скільки потрібно яєць, щоб приготувати 10 таких запіканок?

РОЗВ'ЯЗУЄМО ЗАДАЧІ НА ЗНАХОДЖЕННЯ ЧЕТВЕРТОГО ПРОПОРЦІЙНОГО СПОСОБОМ ВІДНОШЕНЬ

60

Розв'яжи задачу способом відношень.

- Щоб зварити варення із 3 кг полуниць, слід узяти 4 кг цукру. Скільки кілограмів цукру потрібно взяти, щоб зварити варення з 9 кг полуниць?

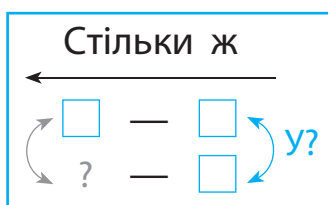

1) _____ — у стільки разів _____, тому
у стільки ж разів шукане

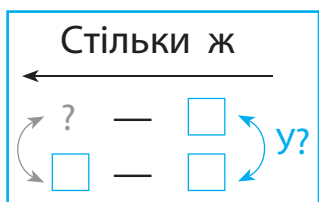

Скориставшись підказками, склади та розв'яжи задачі, обернені до поданої. Досліди, як зміна шуканого впливає на розв'язання обернених задач.

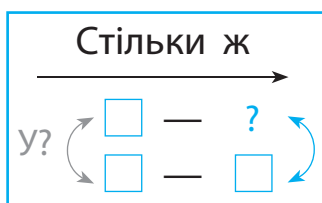
Перша обернена задача: $3, 4, ?, \square$.

Друга обернена задача: $?, 4, 9, \square$.

Третя обернена задача: $3, ?, 9, \square$.

РОЗВ'ЯЗУЄМО ЗАДАЧІ НА ЗНАХОДЖЕННЯ ЧЕТВЕРТОГО ПРОПОРЦІЙНОГО ДВОМА СПОСОБАМИ

61 Знайди значення виразів. Запиши результати.

_____ с

$78 : 39$	$78 : 13$	$37 \cdot 5$
$70 : 14$	$133 : 19$	$390 : 5$
$4 \cdot 25$	$120 : 8$	$230 \cdot 4$
$76 : 2$	$400 : 5$	$720 : 3$
$480 : 3$	$76 \cdot 7$	$36 \cdot 4$
$44 \cdot 5$	$60 : 12$	$560 : 80$
$480 : 40$	$350 : 70$	$800 : 25$

62 Прикинь без обчислень і запиши кількість цифр у значенні кожної частки. Виконай ділення; перевір істинність своїх припущень.

$672 : 6$

___ цифри

$90 : 5$

___ цифри

$256 : 4$

___ цифри

$800 : 4$

___ цифри

63 Виконай ділення з остачею; усно перевір результати.

$15 : 6$	$2 : 6$
$74 : 8$	$43 : 5$
$7 : 9$	$18 : 4$

64 Виконай арифметичні дії з іменованими числами. Запиши результати.

$6 \text{ м } 2 \text{ дм } 4 \text{ см} + 5 \text{ м } 73 \text{ см} = \underline{\hspace{2cm}}$

$1 \text{ т} - 368 \text{ кг} = \underline{\hspace{2cm}}$

$8 \text{ м } 2 \text{ см} - 4 \text{ дм } 8 \text{ см} + 26 \text{ см} = \underline{\hspace{2cm}}$

$1 \text{ км} - 45 \text{ м} = \underline{\hspace{2cm}}$

$7 \text{ м } 2 \text{ дм} - 14 \text{ дм } 8 \text{ см} = \underline{\hspace{2cm}}$

$4 \text{ ц} - 268 \text{ кг} = \underline{\hspace{2cm}}$

$2 \text{ м } 92 \text{ см} + 54 \text{ дм} - 8 \text{ дм } 5 \text{ см} = \underline{\hspace{2cm}}$

$2 \text{ дм} - 8 \text{ мм} = \underline{\hspace{2cm}}$

ОЗНАЙОМЛЮЄМОСЬ ІЗ ПИСЬМОВИМ ДІЛЕННЯМ НА ОДНОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

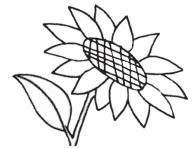
65 Знайди значення виразів. Запиши результати.

_____ с

$840 : 6$	$420 : 7$	$72 : 12$
$35 \cdot 9$	$270 : 30$	$56 : 4$
$48 : 16$	$480 : 8$	$133 : 7$
$18 \cdot 5$	$170 \cdot 5$	$396 : 3$
$600 : 50$	$27 \cdot 8$	$117 \cdot 4$

66 Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи можливі обернені задачі.

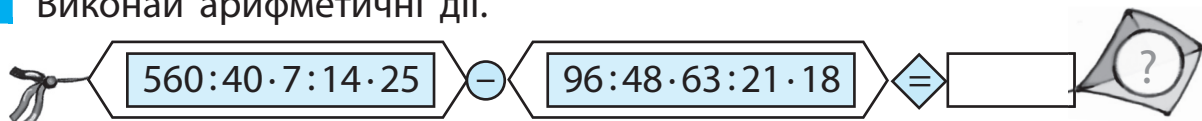
- 1000 соняшникових зерняток важать 80 г. Скільки грамів важать 500 таких зерняток?

67 Виконай ділення, скориставшись підказками.

$\begin{array}{r} 844 \overline{)4} \\ \underline{-4} \\ 4 \\ \underline{-4} \\ 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} 963 \overline{)3} \\ \underline{-3} \\ 6 \\ \underline{-6} \\ 3 \\ \underline{-3} \\ 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} 848 \overline{)4} \\ \underline{-4} \\ 4 \\ \underline{-4} \\ 8 \\ \underline{-8} \\ 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} 264 \overline{)2} \\ \underline{-2} \\ 6 \\ \underline{-6} \\ 4 \\ \underline{-4} \\ 0 \end{array}$
$\begin{array}{r} 399 \overline{)3} \\ \underline{-3} \\ 9 \\ \underline{-9} \\ 9 \\ \underline{-9} \\ 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} 628 \overline{)2} \\ \underline{-2} \\ 2 \\ \underline{-2} \\ 8 \\ \underline{-8} \\ 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} 936 \overline{)3} \\ \underline{-3} \\ 3 \\ \underline{-3} \\ 6 \\ \underline{-6} \\ 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} 969 \overline{)3} \\ \underline{-3} \\ 6 \\ \underline{-6} \\ 9 \\ \underline{-9} \\ 0 \end{array}$

68 Виконай арифметичні дії.

ВИКОНУЄМО ПИСЬМОВЕ ДІЛЕННЯ НА ОДНОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

69 Знайди значення виразів. Запиши результати.

с

$56 : 4$	$848 : 4$	$56 \cdot 9$
$80 : 4$	$320 : 8$	$258 : 6$
$126 : 18$	$128 : 16$	$170 \cdot 4$
$84 : 6$	$91 : 7$	$510 : 17$
$45 \cdot 3$	$500 : 2$	$128 : 8$

70 Виконай ділення письмово з коментарем.

$\begin{array}{r} 9513 \\ - \dots \\ \dots \\ - \dots \\ \dots \\ - \dots \\ \dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 6582 \\ - \dots \\ \dots \\ - \dots \\ \dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 6723 \\ - \dots \\ \dots \\ - \dots \\ \dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 8764 \\ - \dots \\ \dots \\ - \dots \\ \dots \end{array}$
$\begin{array}{r} 8524 \\ - \dots \\ \dots \\ - \dots \\ \dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 9573 \\ - \dots \\ \dots \\ - \dots \\ \dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 6543 \\ - \dots \\ \dots \\ - \dots \\ \dots \end{array}$	$\begin{array}{r} 6726 \\ - \dots \\ \dots \\ - \dots \\ \dots \end{array}$

Як перевірити правильність виконання арифметичної дії ділення?
Перевір результати ділення.

71 Розв'яжи задачу хоча б одним способом.

- ▶ Компанія із 3 осіб має заплатити за білети в кіно 330 грн. Скільки має заплатити за білети компанія із 6 осіб?

72 Обчисли периметр прямокутника зі сторонами 5 см і 2 см.

ВИКОНУЄМО ПИСЬМОВЕ ДІЛЕННЯ НА ОДНОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

76 Знайди значення виразів. Запиши результати.

_____ с

$264 : 44$	$0 \cdot 125$	$32 \cdot 9$
$203 : 29$	$8 \cdot 50$	$8 \cdot 101$
$300 : 25$	$680 : 40$	$0 : 765$
$45 \cdot 11$	$112 : 16$	$400 : 25$
$750 : 250$	$264 : 33$	$27 \cdot 9$

77 Знайди значення першої частки. Зістав частки. Як їх відмінність вплине на знаходження значення другої частки? Знайди її значення. Як утворити перше неповне ділене?

$$\begin{array}{r} 774 \mid 3 \\ - \square \square \square \\ \hline \square \square \square \\ - \square \square \square \\ \hline \square \square \square \\ - \square \square \square \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 172 \mid 4 \\ - \square \square \square \\ \hline \square \square \square \\ - \square \square \square \\ \hline 0 \end{array}$$

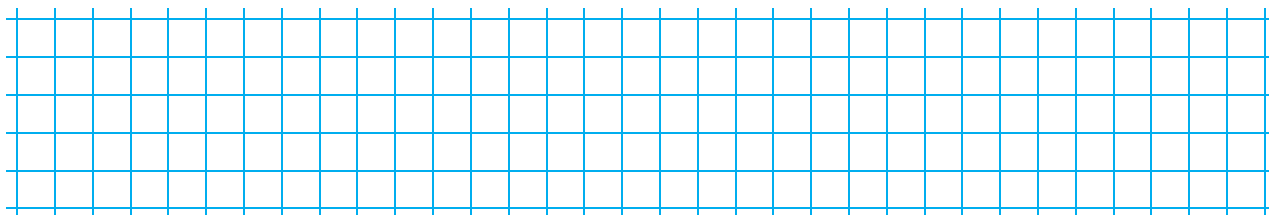
78 Виконай ділення лише в тих випадках, коли в значенні частки будуть дві цифри.

$816 : 4$

$432 : 6$

$910 : 7$

$312 : 8$

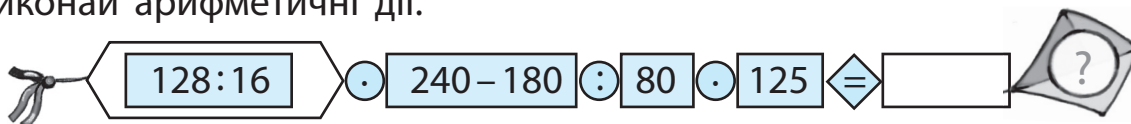

79 Виконай арифметичні дії.

$$\left(640 : 16 \cdot 24 : 3 \cdot 2 \right) - \left(720 : 18 \cdot 18 : 6 \right) = \square$$

ВИКОНУЄМО ПИСЬМОВЕ ДІЛЕННЯ НА ОДНОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

80 Виконай арифметичні дії.

81 Обведи вирази, в яких неповна частка дорівнює нулю. Виконай ділення з остачею.

$25:4$

$4:6$

$34:8$

$29:6$

$27:8$

$3:7$

$5:4$

$12:25$

82 Виконай ділення письмово; перевір результати.

$836:4$

$624:3$

$915:3$

$198:3$

$828:6$

$749:7$

$642:6$

$549:9$

83 Розв'яжи задачу. Зміни числове дане задачі так, щоб її можна було розв'язати способом знаходження однакової величини.

► Маса 5 м тонкого мідного дроту становить 17 г. Визнач масу 30 м такого дроту.

84 Згадай правила множення і ділення числа на розрядну одиницю. Знайди значення виразів. Запиши результати.

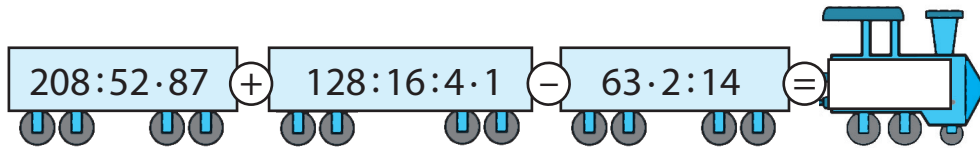
$27 \cdot 10$	$320:10$	$40 \cdot 10$
$400:100$	$2 \cdot 100$	$700:100$

85 Знайди значення виразів хоча б одним способом.

$840:70$
$840:70$
$4 \cdot 230$
$4 \cdot 230$

ОЗНАЙОМЛЮЄМОСЬ З АЛГОРИТМОМ ПИСЬМОВОГО ДІЛЕННЯ

86 Виконай арифметичні дії.

87 Виконай ділення письмово; перевір результати.

$$390:5$$

$$327:3$$

$$908:4$$

$$146:2$$

$$528:6$$

$$945:7$$

$$456:8$$

$$657:9$$

88 Розв'яжи задачу, скориставшись підказками.

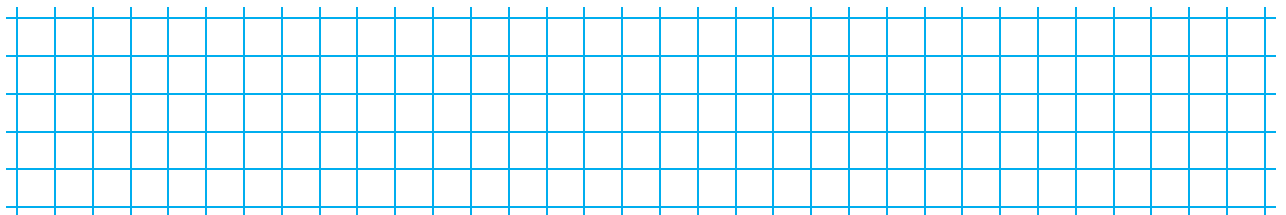
- Ширина прямокутної ділянки дорівнює 20 м, що становить $\frac{1}{5}$ її довжини. Знайди периметр ділянки.

$$a - ?, \frac{1}{5} \text{ становить } 20 \text{ м}$$

$$b - 20 \text{ м}$$

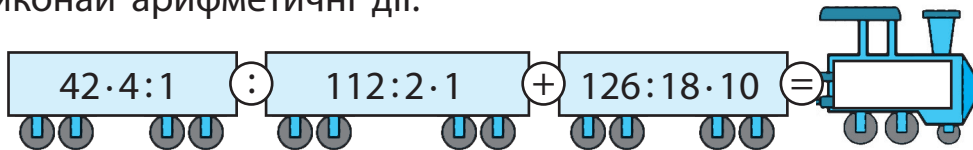
89 Розв'яжи задачу. Склади обернену задачу, щоб шуканим у ній було число 5. Розв'яжи одержану задачу.

- Працюючи з однаковою продуктивністю, 6 художників за 5 днів створили мурал завдовжки 60 м. Скільки метрів муралу створював 1 художник за 1 день?

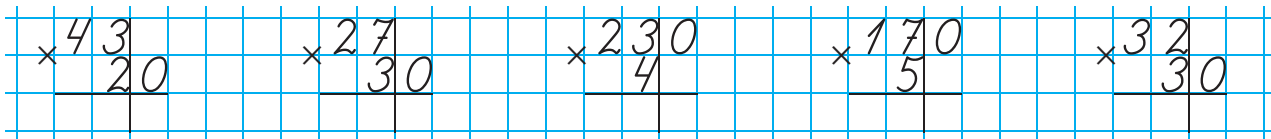

ОЗНАЙОМЛЮЄМОСЬ ІЗ ПИСЬМОВИМ МНОЖЕННЯМ І ДІЛЕННЯМ НА КРУГЛЕ ЧИСЛО

90 Виконай арифметичні дії.

91 Виконай множення письмово.

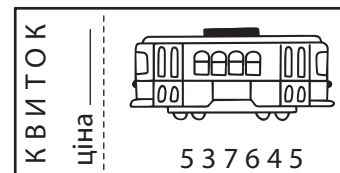

92 Виконай множення письмово. Якщо зможеш, перевір результати.

$29 \cdot 30$	$18 \cdot 50$	$180 \cdot 5$	$140 \cdot 7$
$240 \cdot 4$	$16 \cdot 40$	$23 \cdot 40$	$160 \cdot 6$

93 Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи хоча б одну обернену задачу.

- За 8 год роботи 2 кондуктори продали 640 квитків. Скільки квитків продавав кожен кондуктор щогодини, якщо вони працювали з однаковою продуктивністю?

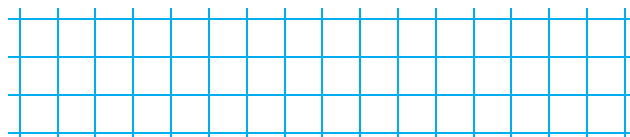

94 Знайди значення часток способом добору, використавши прикидку пробних цифр. Скористайся підказками. Що спільне в значеннях часток?

$$72:18 = \square, \quad \square \cdot 18 = 72$$

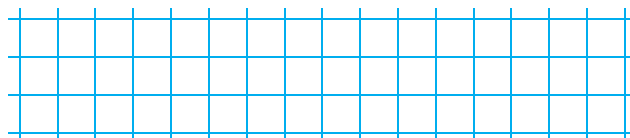
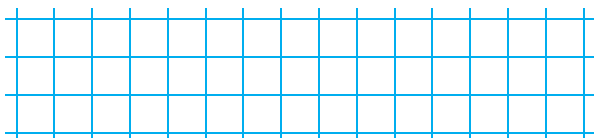
$$204:34 = \square, \quad \square \cdot 34 = 204$$

$$\begin{array}{l} \cdot 8 = \cdot 2; \quad 4, 9 - ? \\ 4 \cdot 18 = \dots, \quad 72 = 72 \end{array}$$

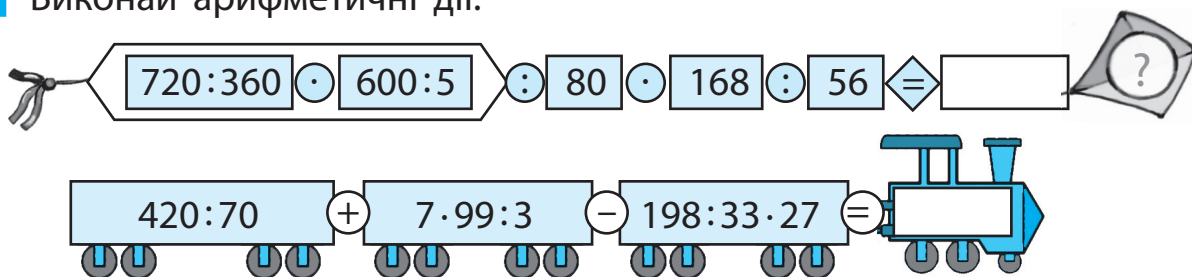
$$92:23 = \square, \quad \square \cdot 23 = 92$$

$$354:59 = \square, \quad \square \cdot 59 = 354$$

ВИКОНУЄМО ПИСЬМОВЕ МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ НА КРУГЛЕ ЧИСЛО

95 Виконай арифметичні дії.

96 Доповни розв'язання.

720	30	$30 = 10 \cdot 3,$	
..	..	$72 : 10 \approx 7,$	$7 : 3 \approx .;$
		$... : 10 = ..,$	$... : 3 = .$

Перевірка: $\times \cdot \begin{array}{r} 30 \\ \hline \end{array}$

97 Виконай ділення письмово. У разі потреби використай спосіб добору цифр у значенні частки.

$760:40$

$780:60$

$980:70$

$960:30$

98 Віднови розв'язання.

$$\begin{array}{r} 4 \square 6 \mid 4 \\ \square \square \square 0 \square \\ \hline 3 \square \\ \square \square \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \square 0 \mid 70 \\ \hline 70 \\ \square \square \\ \hline 28 \square \\ \square \square \square \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \times 2 \square \mid \\ \hline 4 \square \\ \square 2 \mid 0 \end{array}$$

99 Розв'яжи задачу. Склади хоча б одну обернену задачу та розв'яжи її.

- ▶ Чотири пакетики корму для папуг коштують 126 грн. Яка вартість двох таких пакетиків?

ДОСЛІДЖУЄМО ЗАДАЧІ НА ЗНАХОДЖЕННЯ ЧЕТВЕРТОГО ПРОПОРЦІЙНОГО; ЗАДАЧІ НА ПОДВІЙНЕ ЗВЕДЕННЯ ДО ОДИНИЦІ

107 Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи хоча б одну обернену задачу.

- ▶ Два пекарі, працюючи з однаковою продуктивністю, готують 12 кг піци за 3 год. Скільки кілограмів піци готує за годину 1 пекар?

Зміни запитання задачі так, щоб вона розв'язувалася чотирма діями.

108 Обчисли письмово. Перевір результати.

$960:60$

$34 \cdot 26$

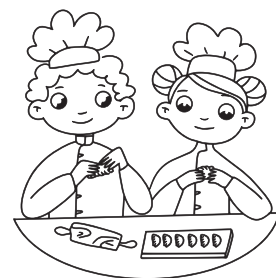
$980:70$

$29 \cdot 29$

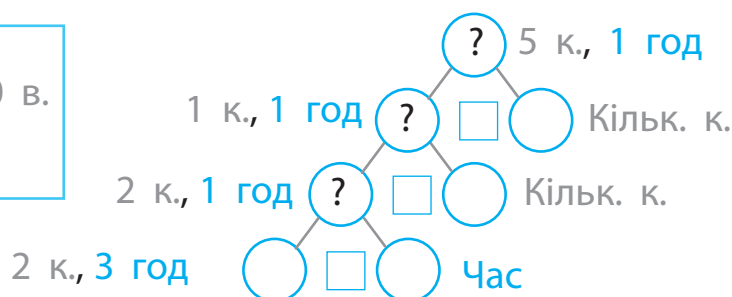
ДОСЛІДЖУЄМО ЗАДАЧІ НА ПОДВІЙНЕ ЗВЕДЕННЯ ДО ОДИНИЦІ

109 Розв'яжи задачу 1 двома способами. Зістав задачі 1 і 2. Як їх відмінність вплине на розв'язання задачі 2? Поясни розв'язання задачі 2 за схемою аналізу. Доповни записи.

- ▶ 1) Два кухарі за 3 год зліпили 360 вареників. Скільки вареників зліпив 1 кухар за 1 год, якщо кухарі працювали з однаковою продуктивністю?
- ▶ 2) Два кухарі за 3 год зліпили 360 вареників. Скільки вареників зліплять 5 кухарів за 1 год, якщо всі кухарі працюють з однаковою продуктивністю?

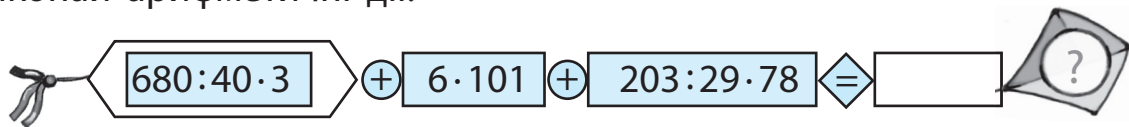

2
 2 к., 3 год — 360 в.
 5 к., 1 год — ?

ДОСЛІДЖУЄМО ЗАДАЧІ НА ПОДВІЙНЕ ЗВЕДЕННЯ ДО ОДИНИЦІ

110 Виконай арифметичні дії.

111 Розв'яжи задачу. Складі та розв'яжи хоча б одну обернену задачу.

- За 4 год 3 рибалки виловили 48 кг риби. Скільки кілограмів риби виловив за 3 год 1 рибалка, якщо щогодини рибалки виловлювали однакову масу риби?

112 Обчисли письмово. Виконай перевірку.

$720:60$

$28 \cdot 26$

$960:40$

$34 \cdot 28$

ДОСЛІДЖУЄМО ЗАДАЧІ

113 Знайди значення виразів, використавши усний прийом послідовного ділення.

$$960:60 = \square : \square = \square$$

$$920:40 = \square : \square = \square$$

114 Виконай ділення з остачею; усно перевір результати.

$56:10 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$

$345:100 = \square \text{ (ост. } \square \text{)}$

115 Визнач неповну частку шляхом послідовного ділення за зразком. Усно виконай перевірку ділення з остачею.

$$145:20 = 145:(10 \cdot 2) = (145:10):2 \approx 14:2 \approx 7$$

$546:50$

$564:80$

$452:50$

$386:90$

116 Виконай письмове ділення на кругле число.

$920:40$

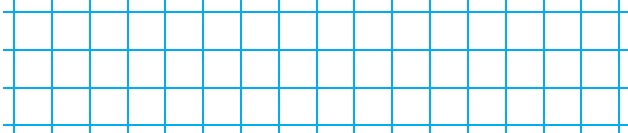
$990:30$

$960:60$

$960:20$

ОЗНАЙОМЛЮЄМОСЬ ІЗ ПИСЬМОВИМ ДІЛЕННЯМ НА ДВОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

- 117** Виконай різні форми запису ділення способом добору, використавши прикидку цифри значення частки.

$$153:17 = \square, \underline{\hspace{2cm}}$$

$\begin{array}{r} - 153 \overline{) 17} \\ \underline{} \\ 0 \end{array}$	$\square - ?$ $\square \cdot 17 = 153,$ $153 = 153.$
--	--

- 118** Виконай ділення письмово. Як можна міркувати в ході письмового ділення на двоцифрове число?

$608:76$

$504:84$

$414:46$

$441:63$

ВИКОНУЄМО ПИСЬМОВЕ ДІЛЕННЯ НА ДВОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

- 119** Виконай ділення з коментарем за схемою.

$\begin{array}{r} - 304 \overline{) 38} \\ \underline{} \\ 0 \end{array}$	$\bigcirc = 10 \cdot \square$ $304:10 \approx \square; \square:3 = \square.$ $\square; \square - ?$
--	---

$208:26$

$464:58$

$238:34$

$354:59$

- 120** Обчисли з коментарем, користуючись підказками.

$$15075 \rightarrow \bigcirc = 10 \cdot \dots$$

2; 4; 6; 8 - ?

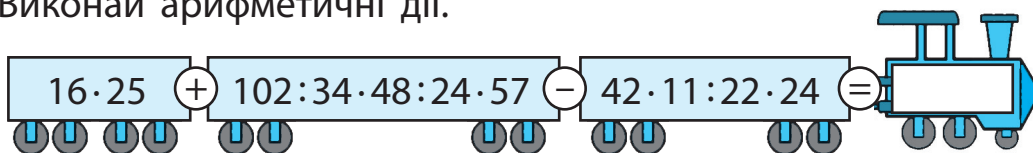
$$40658 \rightarrow \bigcirc = \dots \cdot \dots$$

$$19565 \rightarrow \bigcirc = \dots \cdot \dots$$

$$46458 \rightarrow \bigcirc = \dots \cdot \dots$$

ВИКОНУЄМО ПИСЬМОВЕ ДІЛЕННЯ НА ДВОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

121 Виконай арифметичні дії.

122 Знайди значення першої частки за схемою. Зістав частки. У чому їх відмінність? Чи можна в обох випадках застосувати спосіб добору пробних цифр частки? Знайди значення другої частки.

$$\begin{array}{r} 25843 \\ - \dots 0 \\ \hline \end{array} \rightarrow \text{...} = \dots \dots$$

$$258 : \dots \approx \dots; \dots : \dots \approx \dots$$

$$\begin{array}{r} 98943 \\ - \dots \dots \\ \hline \end{array} \rightarrow \text{...} = \dots \dots$$

$$\dots : 10 \approx \dots; \dots : \dots \approx \dots$$

$$\dots : 10 \approx \dots; \dots : \dots = \dots$$

123 Знайди значення часток, скориставшись підказкою.

$$\begin{array}{r} 76832 \\ - \dots \dots \\ \hline \end{array} \rightarrow \text{...}$$

$$\begin{array}{r} 49438 \\ - \dots \dots \\ \hline \end{array} \rightarrow \text{...}$$

$$\begin{array}{r} 54621 \\ - \dots \dots \\ \hline \end{array} \rightarrow \text{...}$$

$$\begin{array}{r} 55224 \\ - \dots \dots \\ \hline \end{array} \rightarrow \text{...}$$

$$\begin{array}{r} 78234 \\ - \dots \dots \\ \hline \end{array} \rightarrow \text{...}$$

$$\begin{array}{r} 91827 \\ - \dots \dots \\ \hline \end{array} \rightarrow \text{...}$$

ДОСЛІДЖУЄМО ЗАДАЧІ

124 Знайди значення часток письмово; перевір результати.

$336:42$

$306:51$

$558:62$

$292:73$

125 Виконай множення письмово; перевір результати.

$28 \cdot 26$

$29 \cdot 31$

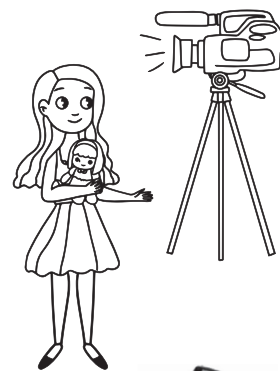
$42 \cdot 19$

$56 \cdot 17$

126 Розв'яжи задачу.

► Поліна та Максим ведуть відеоблоги про розпакування іграшок. На каналі Поліни 56 відео, а на каналі Максима — на $\frac{1}{4}$ більше.

Скільки відео на каналі Максима? На скільки більше відео буде на каналі Максима, ніж на каналі Поліни, якщо хлопчик завантажить ще $\frac{1}{5}$ від кількості відео, які в нього вже є?

ДІЛИМО НА ДВОЦИФРОВЕ ЧИСЛО

127 Виконай арифметичні дії.

$$800:8:20 \cdot 4:20 \cdot 120 - 1000:500 \cdot 60 = \square$$

128 Знайди значення часток письмово.

$972:36$

$936:24$

$864:48$

$962:37$

129 Знайди значення часток письмово; виконай перевірку.

$696:24$

$975:15$

$893:47$

$672:24$

РОЗВ'ЯЗУЄМО ЗАДАЧІ З БУКВЕНИМИ ДАНИМИ

130 Обчисли письмово; виконай перевірку на робочих сторінках.

$828:36$

$728:28$

$832:26$

$684:76$

131 Усно виконай ділення з остачею; перевір результати.

$67:9$

$48:15$

$89:10$

$135:97$

132 Перевір ділення з остачею. Запиши відповідні рівності. Прочитай одержані рівності, якщо можливо — двома способами.

$56:6=6 \text{ (ост. 2)}$

$180:40=4 \text{ (ост. 20)}$

$234:100=2 \text{ (ост. 34)}$

$567:10=56 \text{ (ост. 7)}$

ВИКОНУЄМО ДІЛЕННЯ З ОСТАЧЕЮ

133 Знайди значення часток у першому рядку письмово. Зістав частки в кожному стовпчику. Як їх відмінність вплине на результати ділення? Виконай ділення з остачею письмово.

$315:9$

$336:7$

$884:26$

$928:30$

$320:9$

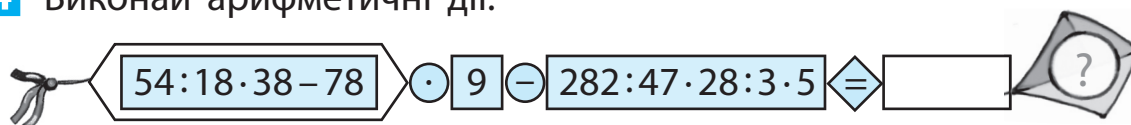
$340:7$

$890:26$

$930:32$

УЗАГАЛЬНЮЄМО ЗНАННЯ НУМЕРАЦІЇ ТРИЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ

134 Виконай арифметичні дії.

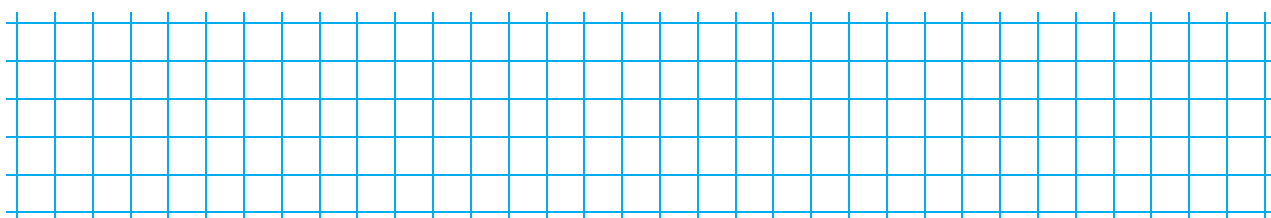
135 Виконай ділення з остачею письмово. Виконай перевірку на робочих сторінках.

$$311:8$$

$$926:36$$

$$605:3$$

$$659:7$$

136 Виконай ділення письмово; перевір результати.

$$855:45$$

$$836:38$$

$$729:27$$

$$992:32$$

ЛІЧИМО ТИСЯЧАМИ

137 Розв'яжи задачу 1. Зістав задачі 1 і 2. Як відмінність задач вплине на їх розв'язання? Розв'яжи задачу 2.

▶ 1) Навесні 6 кролям щодня потрібно 486 г зелених кормів. Скільки грамів зелених кормів потрібно щодня 3 кролям?

▶ 2) Навесні 6 кролям щодня потрібно 486 г зелених кормів. Скільки грамів зелених кормів потрібно 3 кролям на 2 дні?

До задачі 2 склади хоча б одну обернену задачу та розв'яжи її.

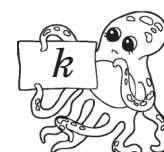
138 Розв'яжи рівняння.

$$2 \cdot y = 782:34 + 15$$

$$(51 \cdot 3 + 27):x = 12$$

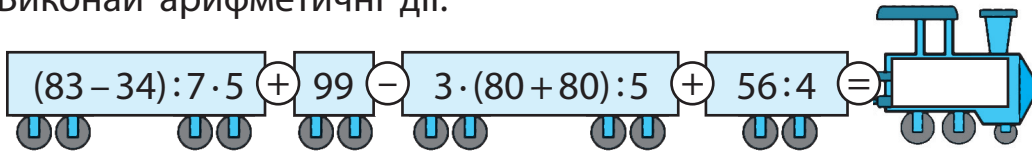
$$t - 64:16 \cdot 5 = 100$$

$$(k - 405:27) \cdot 2 = 720:24$$

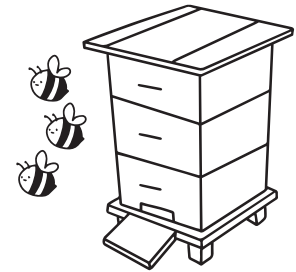
ЛІЧИМО В МЕЖАХ БАГАТОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ

139 Виконай арифметичні дії.

140 Розв'яжи задачу.

- ▶ На першій пасіці зібрали 37 кг меду, на другій — у 7 разів більше, ніж на першій, а на третій — на 28 кг менше, ніж на другій. Скільки всього кілограмів меду зібрали на трьох пасіках?

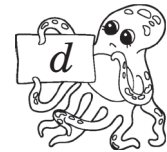

141 Знайди хоча б один розв'язок кожної нерівності.

$$74 - k > 39$$

$$f + 56 < 71$$

$$d - 26 > 34$$

РОЗВ'ЯЗУЄМО ЗАДАЧІ

142 Розв'яжи задачу. Зміни запитання задачі так, щоб вона розв'язувалася чотирма діями.

- ▶ За 7 днів 4 лісники посадили 504 смереки. Скільки смерек посадив 1 лісник за 1 день, якщо всі лісники працювали з однаковою продуктивністю?

143 Знайди периметр трикутника, якщо довжина однієї з його сторін дорівнює 84 мм, довжина другої сторони становить $\frac{1}{4}$ довжини першої, а третя сторона на 45 мм довша за другу.

144 Віднови розв'язання.

$$\begin{array}{r} \square \square \square \square \\ - 84 \quad \square 6 \\ \hline 12 \square \\ - \square \square 6 \\ \hline 0 \end{array}$$

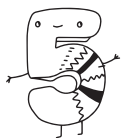
$$\begin{array}{r} 65 \square \square \\ - 52 \quad \square 5 \\ \hline \square \square \square \square \\ - \square \square \square \square \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square \square \square \square \\ - 24 \quad \square 6 \\ \hline 14 \square \\ - \square \square \square \square \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \square 1 \square \square \\ - 72 \quad \square 6 \\ \hline \square \square \square \square \\ - \square \square \square \square \\ \hline 0 \end{array}$$

ЧИТАЄМО І ЗАПИСУЄМО БАГАТОЦИФРОВІ ЧИСЛА

145 Запиши числа.

- 1) 236 тисяч 467 одиниць; 80 тисяч 9 одиниць; 7 тисяч 624 одиниці; 360 тисяч 82 одиниці;

.....

- 2) 27 одиниць другого класу і 864 одиниці першого класу; 77 одиниць другого класу і 34 одиниці першого класу; 527 одиниць другого класу і 5 одиниць першого класу; 2 одиниці другого класу і 70 одиниць першого класу;

.....

- 3) триста сімдесят дві тисячі чотириста двадцять один; вісімнадцять тисяч сорок; триста тисяч п'ятдесят два; вісім тисяч двадцять вісім.

.....

146 Утвори числа з одиниць різних класів. Запиши одержані числа.

- 735 тисяч і 641 одиниця; 38 тисяч і 70 одиниць; 6 тисяч і 2 одиниці; 501 тисяча і 42 одиниці.

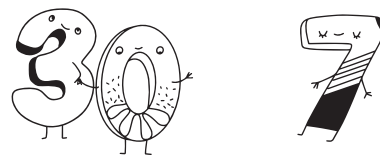
.....

147 Порівняй вирази.

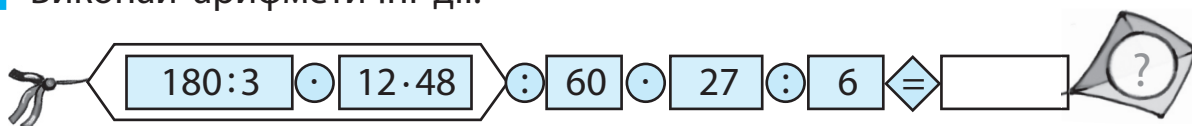

$$423:3 - 414:9 \bigcirc 546:3 + 24 \cdot 12$$

$$608:16 - 308:28 \bigcirc 623 \cdot 3 - (442 + 440):18$$

148 Виконай арифметичні дії.

УТВОРЮЄМО БАГАТОЦИФРОВІ ЧИСЛА РІЗНИМИ СПОСОБАМИ

149 Утвори з кожного числа наступне до нього число. Запиши відповідні рівності.

999

1999

99999

100999

150 Запиши рівності, щоб із кожного поданого числа одержати попереднє до нього число.

560

4560

800

80000

151 Утвори числа з одиниць різних розрядів різних класів. Запиши одержані числа.

6 десятків тисяч, 8 сотень, 4 одиниці; 9 сотень тисяч, 2 десятки тисяч, 3 одиниці тисяч, 8 сотень; 6 одиниць тисяч, 8 сотень, 2 десятки, 3 одиниці; 7 десятків тисяч, 7 одиниць тисяч, 7 одиниць;

152 Із цифр 6; 0; 2; 7 склади найбільше і найменше з можливих чотирицифрові числа. Цифри в записі числа не повинні повторюватися.

153 Виконай арифметичні дії з іменованими числами.

$$248 \text{ м } 9 \text{ см} + 456 \text{ м } 12 \text{ см}$$

$$9 \text{ кг } 90 \text{ г} - 6 \text{ кг } 123 \text{ г}$$

$$8 \text{ км } 67 \text{ м} - 3 \text{ км } 333 \text{ м}$$

$$19 \text{ ц } 6 \text{ кг} + 53 \text{ ц } 8 \text{ кг}$$

$$56 \text{ грн } 56 \text{ к.} + 18 \text{ грн } 79 \text{ к.}$$

$$8 \text{ м } 7 \text{ дм} - 5 \text{ м } 34 \text{ дм}$$

$$245 \text{ кг } 20 \text{ г} - 96 \text{ кг } 24 \text{ г}$$

$$100 \text{ грн } 56 \text{ к.} - 77 \text{ грн } 94 \text{ к.}$$

РОЗВ'ЯЗУЄМО ЗАДАЧІ

- 154** Утвори числа з одиниць різних розрядів; різних класів. Запиши одержані числа.

- ▶ 1) 27 одиниць тисяч, 32 десятки; 16 десятків тисяч, 82 одиниці; 48 десятків тисяч, 456 одиниць; 125 одиниць тисяч, 38 одиниць;

- 2) 14 одиниць другого класу і 22 одиниці першого класу; 322 одиниці другого класу і 6 одиниць першого класу; 9 одиниць другого класу і 84 одиниці першого класу.

- 155** Розв'яжи задачу.

- ▶ На першому сеансі в кінотеатрі було 47 глядачів, на другому сеансі — у 7 разів більше, ніж на першому, а на третьому сеансі — на 233 глядачі менше, ніж на другому. Скільки всього глядачів відвідало кінотеатр за три сеанси?

- 156** Виконай ділення письмово; перевір результати.

$$384:48$$

$$924:28$$

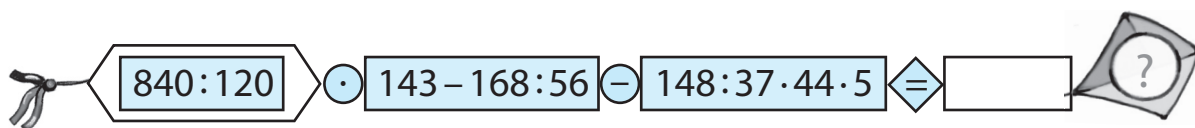
$$968:44$$

$$702:6$$

- 157** Розв'яжи задачу.

- ▶ Для шкільної їдальні купили на 880 грн твердого сиру, по 220 грн за кілограм, і на 600 грн масла, по 200 грн за кілограм. На скільки кілограмів більше купили сиру, ніж масла?

- 158** Виконай арифметичні дії.

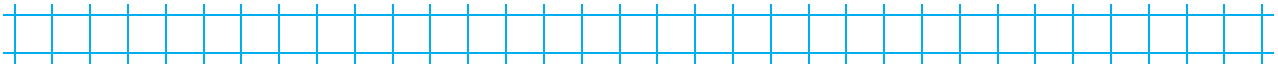

ПОРІВНЮЄМО БАГАТОЦИФРОВІ ЧИСЛА

159 Запиши числа.

Чотириста тридцять дев'ять тисяч шістсот тридцять чотири; дев'ятнадцять тисяч шістдесят; вісімсот дев'яносто чотири тисячі п'ять; три тисячі тридцять вісім.

160 Утвори числа з одиниць різних класів. Запиши одержані числа.

459 тисяч і 327 одиниць; 44 тисячі і 90 одиниць; 7 тисяч і 3 одиниці; 806 тисяч і 39 одиниць.

161 Як слід міркувати в ході порівняння чисел за їх розташуванням у натуральному ряді? Порівняй числа.

$8249 \bigcirc 8250$

$9567 \bigcirc 6567$

$78526 \bigcirc 78522$

$25324 \bigcirc 25324$

$879314 \bigcirc 879315$

$408200 \bigcirc 408300$

162 Порівняй числа в першому рядку кожного стовпчика способом порозрядного порівняння. Чи можна міркувати так само, порівнюючи числа в другому рядку? Порівняй ці числа порозрядно.

$427 \bigcirc 487$

$895 \bigcirc 908$

$23427 \bigcirc 23487$

$4895 \bigcirc 4908$

163 Порівняй числа порозрядно.

$44308 \bigcirc 443080$

$28704 \bigcirc 2874$

$22711 \bigcirc 202711$

$71405 \bigcirc 71415$

$561033 \bigcirc 560099$

$699312 \bigcirc 700312$

$419041 \bigcirc 49999$

$376412 \bigcirc 376609$

$47214 \bigcirc 470214$

164 Порівняй числа способом покласового порівняння.

$75622 \bigcirc 75701$

$27214 \bigcirc 7214$

$65430 \bigcirc 65403$

$43409 \bigcirc 439399$

$564011 \bigcirc 280089$

$733201 \bigcirc 73209$

ДОДАЄМО І ВІДНІМАЄМО НА ОСНОВІ РОЗРЯДНОГО СКЛАДУ ЧИСЕЛ

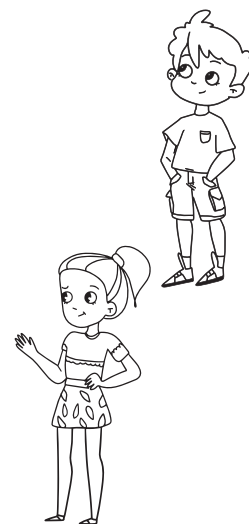
165 Подай кожне число у вигляді суми чисел першого та другого класів за зразком.

$$635\,437 = 635\,000 + 437$$

932467														
29708														

166 Заміни кожену суму розрядних доданків числом.

$300 + 50 + 7 = \dots$
$6000 + 300 + 50 + 7 = \dots$
$80000 + 6000 + 300 + 50 + 7 = \dots$
$50000 + 2000 + 70 + 3 =$
$700000 + 5000 + 200 + 9 =$
$30000 + 2000 + 900 + 4 =$
$20000 + 1000 + 300 + 70 =$

167 Віднови істинні рівності.

$80000 + \dots + 900 + \dots + 8 = 82948$
$90000 + \dots + 700 + \dots + 3 = 95783$

168 Заміни суму багатоцифровим числом. Скористайся підказкою.

$138\,000 + 924 = \boxed{\quad} \boxed{\quad}$

$17\,000 + 6 = \boxed{\quad}$

$806\,000 + 15 = \boxed{\quad}$

$83\,000 + 107 = \boxed{\quad}$

169 Порівняй числа.

$375\,600 \bigcirc 377\,999$

$284\,509 \bigcirc 284\,489$

$56\,708 \bigcirc 56\,138$

$429\,560 \bigcirc 42\,956$

$11\,111 \bigcirc 111\,111$

$68\,312 \bigcirc 68\,332$

ДОДАЄМО І ВІДНІМАЄМО НА ОСНОВІ НУМЕРАЦІЇ БАГАТОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ

170 Заміни кожен суму розрядних доданків числом. Що залишиться, якщо від числа відняти один із його розрядних доданків? Знайди значення відповідних різниць.

$400 + 60 + 5 = \boxed{}$

$800\,000 + 6000 + 100 + 20 = \boxed{}$

$465 - 400 = \boxed{}$

$806\,120 - 800\,000 = \boxed{}$

$465 - 60 = \boxed{}$

$806\,120 - 6000 = \boxed{}$

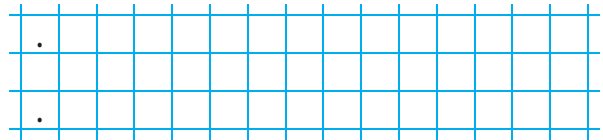
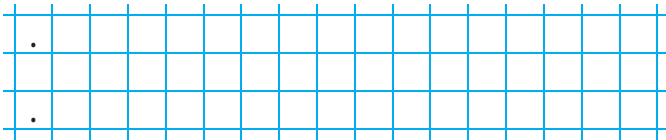
$465 - 5 = \boxed{}$

$806\,120 - 100 = \boxed{}$

171 Заміни кожен суму числом. Згадай правило про взаємозв'язок арифметичних дій додавання і віднімання та склади до кожного випадку дві рівності на віднімання.

$345\,000 + 123 = \boxed{}$

$78\,000 + 902 = \boxed{}$

172 Знайди значення виразів. Запиши результати.

$679\,000 + 123 = \boxed{}$

$13\,704 - 13\,000 = \boxed{}$

$4809 - 809 = \boxed{}$

$40\,000 + 100 + 3 = \boxed{}$

$90\,000 + 2000 = \boxed{}$

$48\,268 - 8000 = \boxed{}$

$407\,056 - 50 = \boxed{}$

$7000 + 500 = \boxed{}$

$43\,000 + 20 = \boxed{}$

$790\,000 + 8 = \boxed{}$

Чи можна міркувати так само в ході обчислення значень виразів, поданих нижче? Знайди значення цих виразів. У разі потреби запиши числа стовпчиком, користуючись підказкою.

$460 + 2$

$700 + 83$

$2000 + 354$

$900 + 54$

$879 - 70$

$472 - 72$

$2583 - 583$

$7325 - 25$

$42\,692 - 20\,000$

$38\,193 - 103$

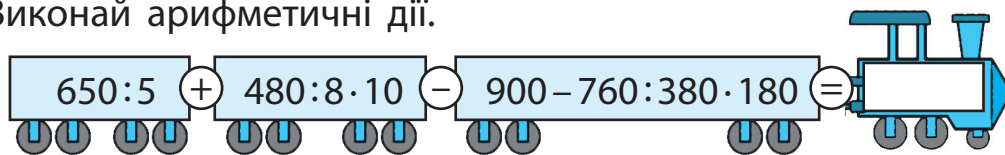
$7437 - 7$

$113\,405 - 13\,000$

	548634
-	40604
	508030

ВИЗНАЧАЄМО ЗАГАЛЬНУ КІЛЬКІСТЬ ОДИНИЦЬ ПЕВНОГО РОЗРЯДУ

173 Виконай арифметичні дії.

174 Як визначити в числі загальну кількість десятків? сотень? Чи можна міркувати так само, щоб визначити в числі загальну кількість тисяч? десятків тисяч? сотень тисяч? Визнач загальну кількість одиниць кожного розряду; доповни записи.

3	7	6	5	2	8	одиниць
						десятків
						сотень
						одиниць тисяч
						десятків тисяч
						сотні тисяч

7	2	3	0	9	одиниць
					десятків
					сотні
					одиниць тисяч
					десятків тисяч

175 Згадай, що означає додати 1; відняти 1. Знайди значення виразів. Запиши результати.

$6574 + 1 = \boxed{}$

$90\,000 - 1 = \boxed{}$

$350\,009 - 1 = \boxed{}$

$189\,428 + 1 = \boxed{}$

$41\,009 + 1 = \boxed{}$

$36\,004 - 1 = \boxed{}$

176 Знайди значення виразів. Запиши результати.

$124\,000 + 200 = \boxed{}$

$129\,372 - 372 = \boxed{}$

$43\,690 - 90 = \boxed{}$

$19\,302 + 200\,030 = \boxed{}$

$560\,082 + 3200 = \boxed{}$

$463\,835 - 3035 = \boxed{}$

$43\,690 - 600 = \boxed{}$

$40\,530 + 6004 = \boxed{}$

$104\,788 + 50\,000 = \boxed{}$

$895\,671 - 90\,601 = \boxed{}$

ВИКОНУЄМО АРИФМЕТИЧНІ ДІЇ З КРУГЛИМИ ЧИСЛАМИ

177 У кожному стовпчику знайди значення першого виразу. Значення другого виразу знайди, використавши прийом укрупнення розрядних одиниць. Чи можна міркувати так само, щоб знайти значення третього виразу? Знайди його значення. Запиши результати.

$27 + 38 = \square$

$270 + 380 = \square$

$2700 + 3800 = \square$

$81 - 65 = \square$

$810 - 650 = \square$

$81\,000 - 65\,000 = \square$

178 Знайди значення першого виразу у стовпчику. Як це допоможе знайти значення другого виразу? Знайди його. Запиши результати.

$165 + 434 = \square$

$1650 + 4340 = \square$

$943 - 425 = \square$

$94\,300 - 42\,100 = \square$

179 Обчисли, використавши прийом укрупнення розрядних одиниць. Запиши результати.

$27\,000 + 35\,000 = \square$

$67\,800 - 13\,300 = \square$

$94\,000 - 58\,000 = \square$

$55\,500 + 33\,300 = \square$

$570\,000 - 380\,000 = \square$

$860\,000 - 26\,000 = \square$

$160\,000 - 95\,000 = \square$

$72\,000 - 2200 = \square$

180 У кожному стовпчику знайди значення першого виразу. Знайди значення другого виразу укрупненням розрядних одиниць. Чи можна міркувати так само, щоб знайти значення решти виразів у стовпчику? Знайди їх значення. Запиши результати.

$48 : 3 = \square$

$480 : 3 = \square$

$48\,000 : 3 = \square$

$72 : 24 = \square$

$720 : 240 = \square$

$72\,000 : 24\,000 = \square$

$72\,000 : 2400 = \square$

$51 : 17 = \square$

$510 : 17 = \square$

$5100 : 17 = \square$

$64 : 16 = \square$

$640 : 160 = \square$

$64\,000 : 16\,000 = \square$

$64\,000 : 1600 = \square$

$28 \cdot 2 = \square$

$280 \cdot 2 = \square$

$28\,000 \cdot 2 = \square$

$42 : 2 = \square$

$420 : 20 = \square$

$42\,000 : 2000 = \square$

$42\,000 : 200 = \square$

ДОСЛІДЖУЄМО ЗАДАЧІ НА СПІЛЬНУ РОБОТУ

181 Виконай арифметичні дії.

$5 \cdot (110 + 250 : 25) - (780 : 60 + 39 : 13) \Leftrightarrow \square$

182 Розв'яжи задачу 1. Зістав задачі 1 і 2. Як їх відмінність вплине на розв'язання задачі 2? Розв'яжи задачу 2. Скористайся підказками.

- ▶ 1) За робочий день столяр реставрує 12 рам, а його помічник — 7. За скільки днів вони разом відреставрують 95 рам?
- ▶ 2) За 3 робочі дні столяр реставрує 36 рам, а його помічник — 21. За скільки днів вони разом відреставрують 95 рам?

1	Продуктивність праці (р.)	Час роботи (дн.)	Загальний виробіток (р.)
I			
II			
I і II	?	?	

1)		— продуктивність спільної праці.	
2)			

2	Продуктивність праці (р.)	Час роботи (дн.)	Загальний виробіток (р.)
I			
II			
I і II	?	?	

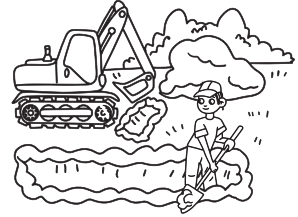
1)		— продуктивність I.	
2)		— продуктивність II.	
3)		— продуктивність спільної праці.	
4)			

ДОСЛІДЖУЄМО ЗАДАЧІ НА СПІЛЬНУ РОБОТУ

183

Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи обернену задачу. Скористайся підказками.

- ▶ На будівельному майданчику працюють екскаватор і робітник. 144 ц ґрунту екскаватор може витягти за 9 год роботи, а робітник — за 72 год. За скільки годин витягнуть 144 ц ґрунту екскаватор і робітник, якщо працюватимуть разом?

Пряма задача:

144, 9, 144, 72, 144, ?

Обернена задача:

144, 9, 144, 72, ?, □.

1)		— продуктивність I (екскаватора).
2)		— продуктивність II (робітника).
3)		— продуктивність спільної праці.
4)	—	4) —
час спільної праці.		загальний виробіток за умови спільної праці.

184

Обчисли, використавши прийом укрупнення розрядних одиниць. Запиши результати.

$105\,000 : 5 = \square$

$16\,000 \cdot 3 = \square$

$104\,000 : 26 = \square$

$120\,000 \cdot 6 = \square$

$43\,000 \cdot 4 = \square$

$60\,000 : 15 = \square$

$13\,000 \cdot 8 = \square$

$10800 : 18 = \square$

185

Знайди значення часток, використавши прийом укрупнення розрядних одиниць. Запиши результати.

$690\,000 : 3000 = \square$

$75000 : 500 = \square$

$480\,000 : 16\,000 = \square$

$650\,000 : 5000 = \square$

$153\,000 : 17\,000 = \square$

$120\,000 : 24\,000 = \square$

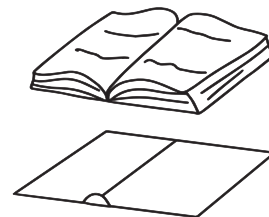
$5400 : 1800 = \square$

$80\,000 : 16\,000 = \square$

ВИКОНУЄМО АРИФМЕТИЧНІ ДІЇ З ІМЕНОВАНИМИ ЧИСЛАМИ

186 Розв'яжи задачу. Склади та розв'яжи хоча б одну обернену задачу.

- ▶ Перша бригада робітників переплітає 546 книжок за 78 год роботи. Друга бригада переплітає ту саму кількість книжок за 91 год роботи. Скільки книжок переплетуть дві бригади за 42 год роботи, працюючи разом?

187 Заміни складені іменовані числа простими іменованими, прості іменовані — складеними іменованими.

56 007 м

32 905 мм

27 дм 4 см

6 см 8 мм

5 км 9 м

5 т 423 кг

13 км 124 дм

5 дм 12 мм

2 ц 127 г

23 ц 3 кг

367 кг

12 т 6 ц

188 Знайди значення виразів, використавши прийом укрупнення розрядних одиниць. Запиши результати.

$40\,000 : 500 = \square$

$4600 : 2 = \square$

$320 \cdot 7 = \square$

$42\,000 : 300 = \square$

$8000 \cdot 7 = \square$

$5600 : 1400 = \square$

$72\,000 : 6000 = \square$

$90\,000 : 18\,000 = \square$

$630 : 210 = \square$

$8 \cdot 1040 = \square$

$6000 : 5 = \square$

$800 \cdot 48 = \square$

$6300 : 3 = \square$

$28\,000 \cdot 3 = \square$

$54\,000 : 18\,000 = \square$

$5400 : 18 = \square$

$84\,000 : 12 = \square$

$98\,000 : 14\,000 = \square$

189 Згадай, як виконати послідовне ділення. У кожному стовпчику знайди значення першої частки. Чи можна міркувати так само, щоб знайти значення решти виразів у стовпчику? Знайди та запиши їх значення.

$240 : 30 = \square$

$2400 : 300 = \square$

$24\,000 : 3000 = \square$

$240\,000 : 30\,000 = \square$

$600 : 150 = \square$

$6000 : 1500 = \square$

$60\,000 : 15\,000 = \square$

$600\,000 : 150\,000 = \square$

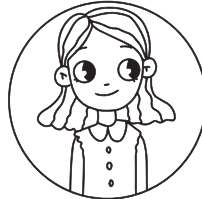
МНОЖИМО І ДІЛИМО КРУГЛІ ЧИСЛА

190

Згадай, як виконати послідовне множення. У кожному стовпчику знайди значення першого добутку. Чи можна міркувати так само, щоб знайти значення решти виразів у стовпчику? Знайди та запиши їх значення.

$$\begin{aligned} 18 \cdot 30 &= \square \\ 18 \cdot 300 &= \square \\ 18 \cdot 3000 &= \square \\ 18 \cdot 30000 &= \square \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 5 \cdot 430 &= \square \\ 5 \cdot 4300 &= \square \\ 5 \cdot 43000 &= \square \\ 5 \cdot 430000 &= \square \end{aligned}$$

191

Знайди значення виразів, скориставшись підказками.

$$\begin{array}{l} 15 \cdot 7000 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 7 \cdot 1000 \end{array} \quad \begin{array}{l} 48000 : 3000 \\ \swarrow \quad \searrow \\ 1000 \cdot 3 \end{array}$$

$63 \cdot 700$

$5400 : 1800$

$32 \cdot 4000$

$80000 : 20000$

$8 \cdot 21000$

$480000 : 16000$

192

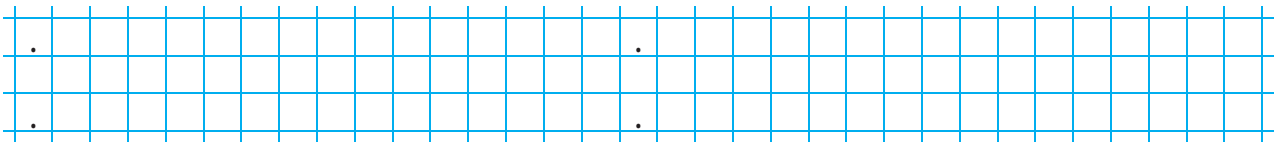
Згадай, як із поданого числа одержати попереднє до нього число. Запиши відповідні рівності.

560

4560

800

80000

193

Розв'яжи задачу.

- ▶ Іван задумав двоцифрове число, яке містить 7 одиниць. Якщо суму цифр цього числа збільшити у 2 рази, то одержимо число, яке в результаті ділення на 6 дає в частці 3, а в остачі — 2. Яке число задумав Іван?

194

Побудуй коло діаметром 50 мм.

195

Виконай арифметичні дії.

$$\begin{array}{|c|c|c|} \hline 46 \cdot 4 : 23 \cdot 69 : 3 & + & (720 : 60 \cdot 9 : 6 + 84) : 17 \\ \hline \end{array} = \square$$

УЗАГАЛЬНЮЄМО ЗНАННЯ ПРО АРИФМЕТИЧНІ ДІЇ ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ

196 Обчисли зручним способом. Запиши результати.

$$238 + 74 + 62 + 26$$

$$283 + 417 + 162 + 38$$

$$(724 + 167) - 524$$

$$25809 - (809 + 20000)$$

$$435 + (109 + 365)$$

197 Знайди значення виразів, використавши усний прийом. Запиши результати.

$$68000 + 12000 = \boxed{}$$

$$6100 - 4800 = \boxed{}$$

$$14000 + 3700 = \boxed{}$$

$$80000 - 62000 = \boxed{}$$

$$2400 + 2900 = \boxed{}$$

$$43000 - 19000 = \boxed{}$$

$$81000 + 19000 = \boxed{}$$

$$9000 - 7100 = \boxed{}$$

$$6700 + 2300 = \boxed{}$$

$$65000 - 39000 = \boxed{}$$

$$18000 + 27000 = \boxed{}$$

$$20000 - 3000 = \boxed{}$$

$$2900 + 400 = \boxed{}$$

$$41000 - 12000 = \boxed{}$$

$$7300 + 1900 = \boxed{}$$

$$50000 - 28000 = \boxed{}$$

198 Згадай, як залежить результат арифметичної дії від зміни одного з її компонентів. Порівняй вирази без обчислення їх значень.

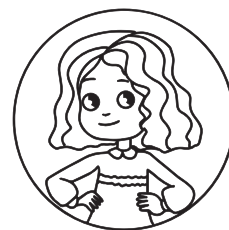

$$567489 + 328000 \bigcirc 567489 + 328005$$

$$67004 - 28456 \bigcirc 67000 - 28456$$

$$123568 - 98007 \bigcirc 123568 - 98700$$

$$406028 + 277309 \bigcirc 496030 + 277309$$

199 Знайди значення виразів письмово; перевір результати.

$$456 + 278$$

$$654 - 476$$

$$736 + 264$$

$$1000 - 308$$

ДОДАЄМО І ВІДНІМАЄМО БАГАТОЦИФРОВІ ЧИСЛА

200 Знайди значення виразів. Скористайся підказками.

$63\,000:3$

$90\,000:15\,000$

$56\,000:28\,000$

$32\,000:80$

$68\,000:170$

$65\,000:130$

$77\,000:11\,000$

$28\,000:14$

$78\,000:3$

$1800 \cdot 8$

$600 \cdot 97$

$6000:400$

$7600:1900$

$4800:600$

$15300:1700$

$5300 \cdot 4$

$1520:190$

$10400:13$

$208\,000:5200$

$1280:160$

201 Знайди значення виразів. Запиши результати.

$506\,780 + 10\,009 = \boxed{}$

$67\,432 - 7032 = \boxed{}$

$800\,000 - 1 = \boxed{}$

$134\,279 - 34\,270 = \boxed{}$

$400\,308 + 23\,070 = \boxed{}$

$58\,999 + 1 = \boxed{}$

202 Розв'яжи задачу.

- ▶ Літак пролетів 1000 км за 2 год, а вертоліт — 900 км за 3 год. Визнач, літак чи вертоліт подолав за 1 год більшу відстань і на скільки більшу.

203 Виконай множення письмово; перевір результати.

$29 \cdot 27$

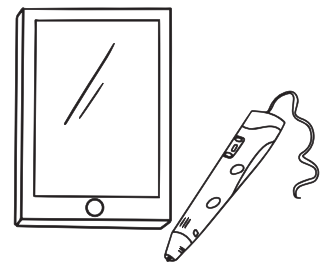
$49 \cdot 18$

$32 \cdot 24$

$48 \cdot 20$

204 Розв'яжи задачу.

- ▶ Для подарунків багатодітним сім'ям благодійники на 12 000 грн купили 3D-ручки, по 400 грн кожна, і на 45 000 грн — графічні планшети, по 500 грн кожний. Чого купили більше: 3D-ручок чи графічних планшетів? У скільки разів більше?

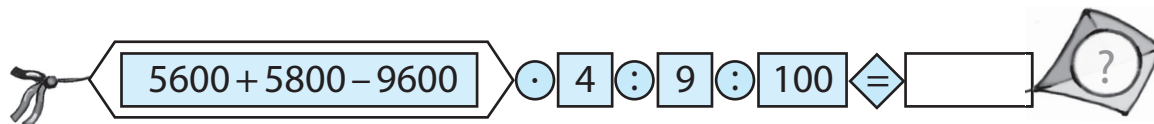

205 Із цифр 8; 0; 1; 9 склади найбільше і найменше з можливих чотирицифрові числа. Цифри в записі числа не повинні повторюватися.

ДОДАЄМО І ВІДНІМАЄМО БАГАТОЦИФРОВІ ЧИСЛА ПИСЬМОВО

206 Виконай арифметичні дії.

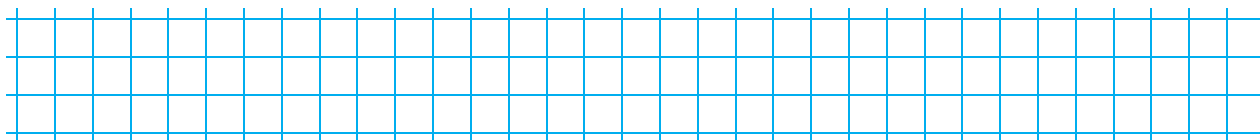
207 Згадай алгоритм письмового додавання (віднімання) та знайди значення виразів письмово.

$298 + 409$

$673 - 584$

$725 + 275$

$800 - 528$

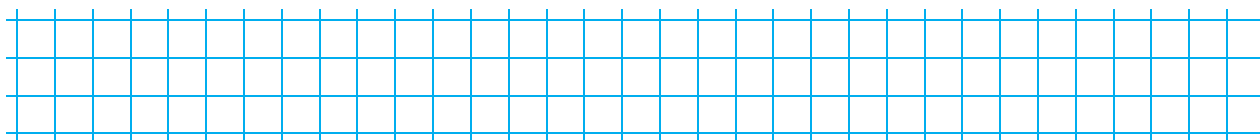

208 Знайди значення виразів письмово.

$32\,968 + 6527$

$408\,516 + 165\,485$

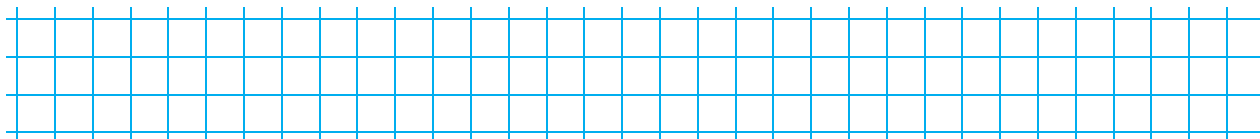
$123\,209 - 61\,236$

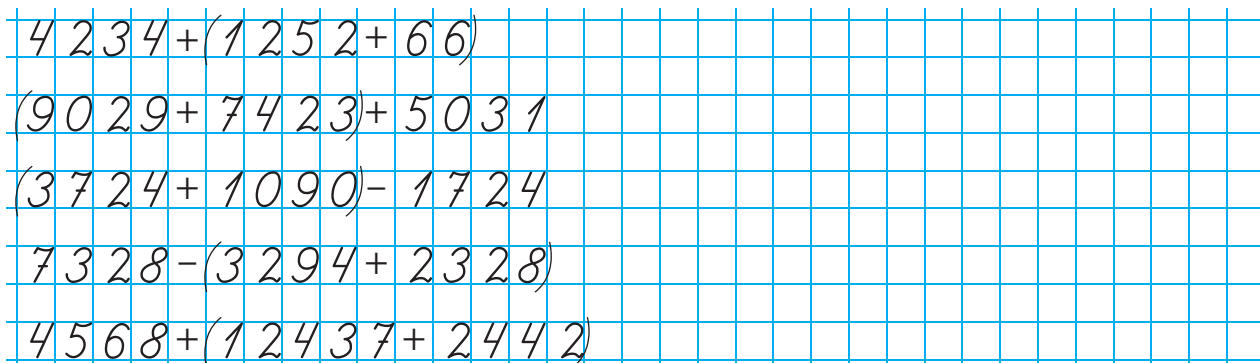
$508\,427 + 61\,573$

$604\,327 - 64\,337$

$683\,000 - 12\,309$

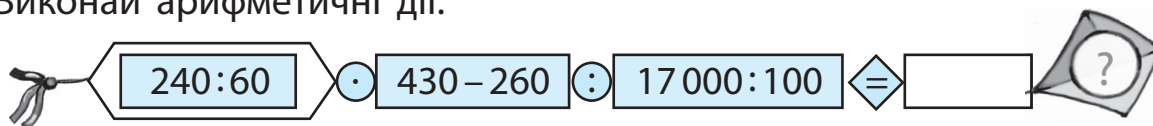

209 Обчисли зручним способом. Запиши результати.

РОЗВ'ЯЗУЄМО ЗАДАЧІ НА ЗНАХОДЖЕННЯ ТРЬОХ ЧИСЕЛ ЗА ТРЬОМА СУМАМИ

210 Виконай арифметичні дії.

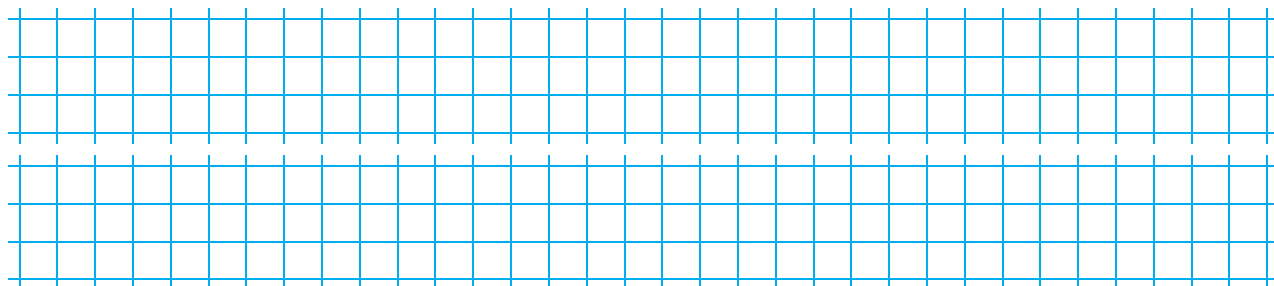

211 Обчисли письмово; перевір результати.

$$608\,721 - 87\,804$$

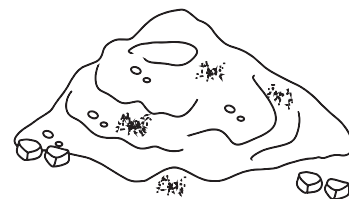
$$400\,000 - 40\,508$$

$$509\,456 + 23\,044$$

212 Розв'яжи задачу.

- У трьох мурашниках усього мешкають 345 000 мурашок. Скільки мурашок мешкають у кожному мурашнику, якщо в першому й другому мурашниках усього 206 000 мурашок, а в другому й третьому — 219 000 мурашок?

213 Обчисли, використавши прийом укрупнення розрядних одиниць. Запиши результати.

с

$$26\,000 - 7\,000 = \text{}$$

$$45\,600 + 53\,200 = \text{}$$

$$9\,600 - 7\,700 = \text{}$$

$$75\,000 + 25\,000 = \text{}$$

$$5\,400 - 1\,700 = \text{}$$

$$16\,000 + 84\,000 = \text{}$$

$$5\,300 + 2\,800 = \text{}$$

$$67\,800 - 25\,700 = \text{}$$

$$6\,600 + 2\,900 = \text{}$$

$$72\,500 - 60\,400 = \text{}$$

$$34\,000 + 9\,000 = \text{}$$

$$26\,300 + 62\,600 = \text{}$$

214 Накресли квадрат $ABCD$ зі стороною 2 см 5 мм. Знайди периметр квадрата $ABCD$.

ДОДАЄМО І ВІДНІМАЄМО ІМЕНОВАНІ ЧИСЛА

215 Виконай арифметичні дії.

$$4300 - 2700 \quad 4 \quad 3200 \quad 45\,000 \quad =$$

216 Знайди значення виразів письмово; виконай перевірку.

$$186\,512 + 13\,486$$

$$43\,700 - 2301$$

$$427\,894 + 35\,607$$

$$230\,524 - 82\,632$$

$$34\,184 + 45\,834$$

$$732\,004 - 289\,576$$

217 Заміни складені іменовані числа простими іменованими.

$$4 \text{ м } 48 \text{ см} = \boxed{} \text{ см}$$

$$9 \text{ ц } 43 \text{ кг} = \boxed{} \text{ кг}$$

$$7 \text{ км } 26 \text{ м} = \boxed{} \text{ м}$$

$$7 \text{ кг } 48 \text{ г} = \boxed{} \text{ г}$$

$$9 \text{ дм } 4 \text{ мм} = \boxed{} \text{ мм}$$

$$29 \text{ т } 234 \text{ кг} = \boxed{} \text{ кг}$$

$$18 \text{ кг } 300 \text{ г} = \boxed{} \text{ г}$$

$$9 \text{ км } 8 \text{ дм} = \boxed{} \text{ дм}$$

ДОДАЄМО І ВІДНІМАЄМО БАГАТОЦИФРОВІ ЧИСЛА

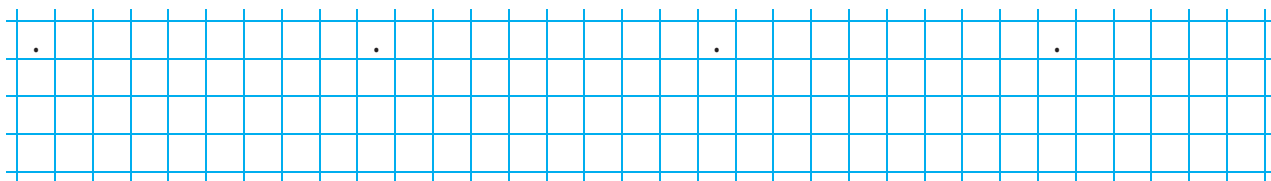
218 Знайди значення першої суми письмово. Зістав суми. Як їх відмінність вплине на обчислення значення другої суми? Знайди її значення письмово. Обчисли значення різниць письмово.

$$356\,726 + 209\,095$$

$$800\,340 - 69\,484$$

$$356\,726 + 209\,095 + 7324$$

$$332\,123 - 189\,405$$

219 Виконай арифметичні дії.

$$270 + 286 \quad + \quad (70 \cdot 2) : 5 \quad : \quad 160 \cdot 3 : 60 \quad = \quad \boxed{}$$

РОЗВ'ЯЗУЄМО ЗАДАЧІ

220

Розв'яжи задачу.

- У трьох школах (№ 1, № 2 і № 3) усього навчаються 1000 учнів. У школах № 1 і № 2 разом навчаються 600 учнів, а в школах № 2 і № 3 разом — 760 учнів. Скільки учнів навчається в кожній школі окремо?

221

Знайди значення сум і різниць усно або письмово.

$728 + 999 = \square$

$85\,602 - 9999 = \square$

$3560 - 996 = \square$

$71\,005 + 9998 = \square$

$96\,700 - 9998 = \square$

$53\,704 + 99\,997 = \square$

$14\,608 + 997 = \square$

$123\,000 - 99\,999 = \square$

222

Знайди значення сум.

$85\,275 + 4097 + 18\,375$

$118\,472 + 26\,012 + 856 + 232\,009$

$100\,042 + 28\,096 + 3343$

$9028 + 73\,342 + 60\,028 + 189$

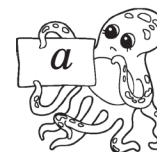
223

Знайди значення виразів зі змінними:

$84\,000 - (a + b)$, якщо $a = 355$, $b = 8888$;

$x - 30\,433 + 67\,284$, якщо $x = 132\,006$;

$(c + 37\,282) - (k - 137\,672)$, якщо $c = 462\,070$, $k = 207\,600$.

224

Знайди хоча б один розв'язок кожної нерівності зі змінною.

$64 + d < 108$

$s - 17 > 16$

$42 - z < 23$

225

Віднови істинні нерівності. Розглянь різні варіанти.

$56 \square \square \square > 56\,789$

$\square 5\,43 \square < 75\,436$

226

Обчисли письмово. Перевір результати.

$6872 + 435\,008$

$314 \cdot 3$

$384 : 32$

$100\,300 - 50\,724$

$80\,052 - 3989$

$405 : 9$

$45 \cdot 45$

$148\,523 + 29\,301$

ПОВТОРЮЄМО ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНІ ВЕЛИЧИНИ

227 Знайди значення виразів. Запиши результати. _____ с

$54\,000 : 27\,000 = \boxed{}$

$12\,600 : 1400 = \boxed{}$

$400\,000 : 50 = \boxed{}$

$126\,000 : 18 = \boxed{}$

$46\,000 : 2 = \boxed{}$

$154\,000 : 2200 = \boxed{}$

$32\,000 \cdot 7 = \boxed{}$

$26\,400 : 33 = \boxed{}$

$6300 : 2100 = \boxed{}$

$354\,000 : 59\,000 = \boxed{}$

$4000 \cdot 63 = \boxed{}$

$282\,000 : 47 = \boxed{}$

$98\,000 : 700 = \boxed{}$

$2030 : 29 = \boxed{}$

228 Виконай арифметичні дії; перевір результати.

$4 \text{ км } 672 \text{ м} + 236 \text{ км } 8 \text{ м}$

$603 \text{ м } 22 \text{ мм} - 67 \text{ м } 46 \text{ мм}$

$60 \text{ т } 54 \text{ кг} - 28 \text{ т } 578 \text{ кг}$

$83 \text{ кг } 89 \text{ г} + 1 \text{ ц } 27 \text{ кг } 563 \text{ г}$

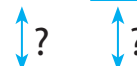
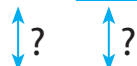
229 Розглянь кожну пару виразів. Який результат обчислити легше? Обчисли його. Скористайся залежністю значення суми від зміни одного з доданків; залежністю значення різниці від зміни від'ємника та знайди значення іншого виразу в парі.

$4267 + 9 = \boxed{}$

$4267 + 99 = \boxed{}$

$4267 + 999 = \boxed{}$

$4267 + 10 = \boxed{}$

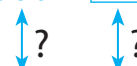
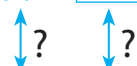
$4267 + 100 = \boxed{}$

$4267 + 1\,000 = \boxed{}$

$4267 - 9 = \boxed{}$

$4267 - 99 = \boxed{}$

$4267 - 999 = \boxed{}$

$4267 - 10 = \boxed{}$

$4267 - 100 = \boxed{}$

$4267 - 1000 = \boxed{}$

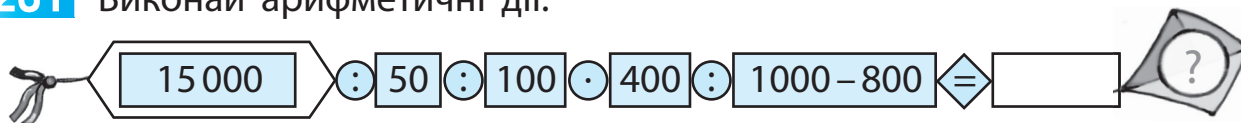
230 Розв'яжи рівняння.

$x + 18\,427 = 60\,800$

$(1975 + y) + 729 = 7019$

$(c - 5899) - 493 = 2326$

231 Виконай арифметичні дії.

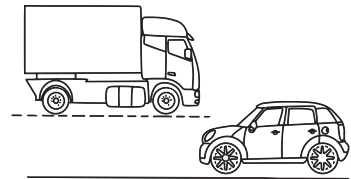
ОЗНАЙОМЛЮЄМОСЬ ЗІ ШВИДКІСТЮ РУХУ

232 Доповни таблицю.

Рухомий об'єкт	Швидкість руху	Час руху	Подоланий шлях
Велосипедист		2 год	30 км
Вантажівка		4 год	160 км
Заєць		2 с	24 м
Човен		3 хв	300 м

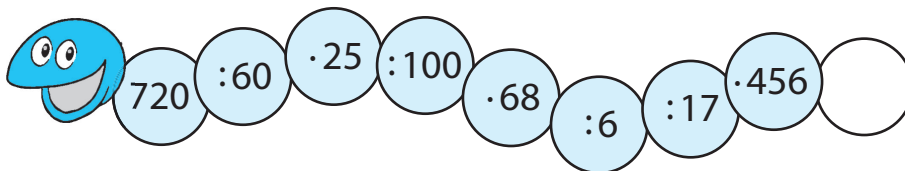
233 Зроби припущення щодо розв'язку задачі. Перевір свої припущення, розв'язавши задачу.

- ▶ Вантажівка подолала 240 км за 4 години, а легковий автомобіль цей самий шлях подолав за 3 год. Яка машина рухалась із більшою швидкістю? На скільки більшою?

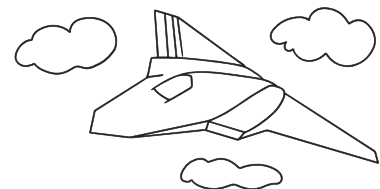
ОЗНАЙОМЛЮЄМОСЬ ІЗ ПРАВИЛАМИ ЗНАХОДЖЕННЯ ПОДОЛАНОГО ШЛЯХУ; ЧАСУ РУХУ

234 Виконай арифметичні дії.

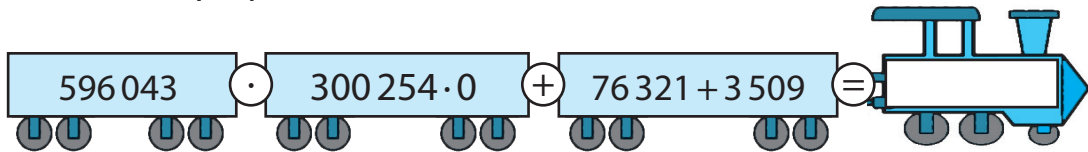
235 Розв'яжи задачі. До однієї із задач склади та розв'яжи хоча б одну обернену задачу.

- ▶ 1) Надзвуковий літак за 3 год подолав 7200 км. З якою швидкістю він летів?
- ▶ 2) Надзвуковий літак летить зі швидкістю 2300 км/год. Який шлях подолає літак за 2 год?

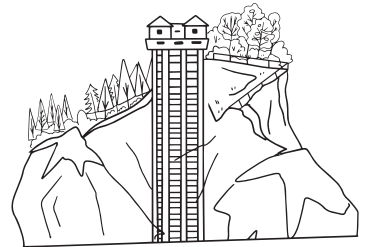
РОЗВ'ЯЗУЄМО ПРОСТІ ЗАДАЧІ З ВЕЛИЧИНАМИ: ПОДОЛАНІЙ ШЛЯХ, ШВИДКІСТЬ РУХУ, ЧАС РУХУ

236 Виконай арифметичні дії.

237 Розв'яжи задачі. До однієї із задач на вибір склади та розв'яжи хоча б одну обернену задачу.

- ▶ 1) У столиці Тайваню — місті Тайбей — розташований один із найвищих хмарочосів у світі, що налічує 101 поверх і сягає висоти 509 м. Ліфти в цьому хмарочосі розвивають швидкість 16 м/с. За скільки секунд такий ліфт підніметься на висоту 480 м?
- ▶ 2) У китайській провінції Хуань є ліфт Байлонг, який ще називають «Ліфтом сотні драконів». Цей ліфт за хвилину піднімає туристів на висоту близько 300 м — на один з оглядових майданчиків. На яку висоту ліфт піднімає туристів за 30 с?

РОЗВ'ЯЗУЄМО ПРОСТІ ЗАДАЧІ З ВЕЛИЧИНАМИ: ПОДОЛАНІЙ ШЛЯХ, ШВИДКІСТЬ РУХУ, ЧАС РУХУ

238 Розв'яжи задачі.

- ▶ 1) Бджола летить зі швидкістю 6 м/с. За який час бджола долетить до вулика, розташованого на відстані 420 м від неї?
- ▶ 2) Чому дорівнює швидкість руху поштового голуба, якщо він за 3 год пролітає 210 км?
- ▶ 3) Який шлях подолає кінь за 20 хв, якщо він біжить зі швидкістю 400 м/хв?
- ▶ 4) Вершник їде зі швидкістю 8 км/год. За який час він подолає 4 км?

РОЗВ'ЯЗУЄМО СКЛАДЕНІ ЗАДАЧІ З ВЕЛИЧИНАМИ: ПОДОЛАНИЙ ШЛЯХ, ШВИДКІСТЬ РУХУ, ЧАС РУХУ

239

Склади задачі за короткими записами. Зістав задачі 1 і 2; 3 і 4. Що в них спільне? Розв'яжи задачі попарно.

1	Ціна (грн)	Кількість (шт.)	Вартість (грн)
I	?	3	330
II	?	2	240

1) _____

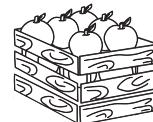
2) _____

3) _____

2	Швидкість руху (км/год)	Час руху (год)	Подоланий шлях (км)
I	?	3	330
II	?	2	240

3	Маса 1 ящика (кг)	Кількість (шт.)	Загальна маса (кг)
I	12	5	?
II	14	4	?

1) _____

2) _____

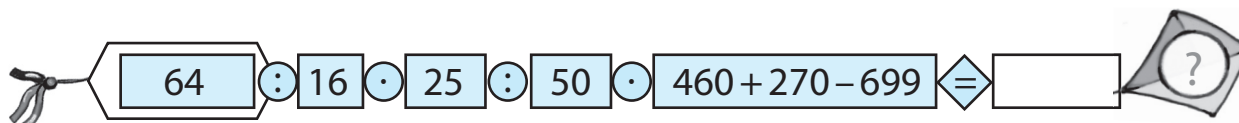
3) _____

4	Швидкість руху (км/год)	Час руху (год)	Подоланий шлях (км)
I	12	5	?
II	14	4	?

240

Виконай арифметичні дії.

РОЗВ'ЯЗУЄМО СКЛАДЕНІ ЗАДАЧІ З ВЕЛИЧИНАМИ: ПОДОЛАНИЙ ШЛЯХ, ШВИДКІСТЬ РУХУ, ЧАС РУХУ

241

Розв'яжи задачу 1. Зістав задачі 1 і 2. Як їх відмінність вплине на розв'язання задачі 2? Розв'яжи задачу 2. Скористайся підказками.

- ▶ 1) Лижник біг за вітром 2 год зі швидкістю 15 км/год, а коли біг назад, проти вітру, той самий шлях він подолав зі швидкістю 10 км/год. Скільки часу лижник витратив на зворотний шлях?
- ▶ 2) Лижник біг за вітром 2 год зі швидкістю 15 км/год, а коли біг назад, проти вітру, той самий шлях він подолав зі швидкістю, що була на 5 км/год меншою. Скільки часу лижник витратив на зворотний шлях?

1	v (км/год)	t (год)	s (км)

2	v (км/год)	t (год)	s (км)

1) _____

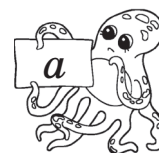
2) _____

242

Розв'яжи рівняння.

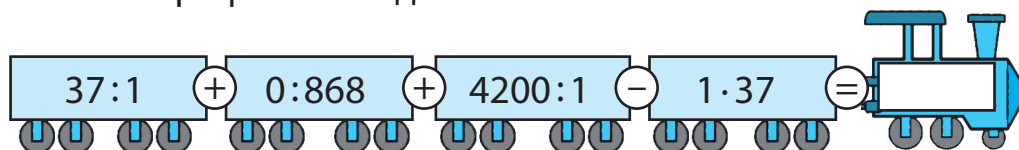
$$10\,000 + a = 711\,000 - 1000$$

$$(404\,080 - 4000) - x = 80$$

243

Виконай арифметичні дії.

ПОВТОРЮЄМО ВИВЧЕНЕ

244 Розв'яжи задачу 1. Зістав задачі 1 і 2. Як їх відмінність вплине на розв'язання задачі 2? Розв'яжи задачу 2. Скористайся підказками.

- ▶ 1) Велосипедист і велосипедистка тренувалися однаковий час. Велосипедист проїхав 90 км, а велосипедистка, рухаючись гірською трасою, — 30 км. З якою швидкістю рухалася велосипедистка, якщо швидкість руху велосипедиста становила 15 км/год?

- ▶ 2) Велосипедист і велосипедистка тренувалися однаковий час. Велосипедист проїхав 90 км, а велосипедистка, рухаючись гірською трасою, пододала третину цієї відстані. З якою швидкістю рухалася велосипедистка, якщо швидкість руху велосипедиста становила 15 км/год?

1

v (км/год)	t (год)	s (км)

2

v (км/год)	t (год)	s (км)

1)

2)

245 Виконай множення письмово з коментарем.

$635 \cdot 4$

$278 \cdot 6$

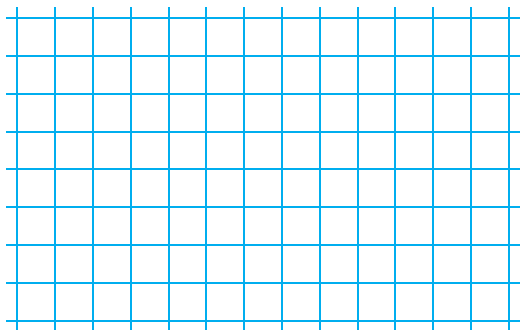
$427 \cdot 8$

$205 \cdot 9$

246 Обчисли периметр прямокутника зі сторонами 25 мм і 35 мм. Побудуй квадрат *ROSA* з тим самим периметром.

ВИВЧАЄМО ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ НА ПЛОЩИНІ

- 247** У трикутнику ABC кут B — прямий, $BA=3$ см, $BC=4$ см. Побудуй трикутник ABC . Вимірй сторону AC . Знайди периметр трикутника ABC . Скористайся планом побудови зазначеного трикутника, який склала Оленка.

- 1) Побудуй прямий кут B .
- 2) На одній стороні прямого кута відклади відрізок BA завдовжки 3 см.
- 3) На іншій стороні прямого кута відклади відрізок BC завдовжки 4 см.
- 4) З'єднай кінці побудованих відрізків.

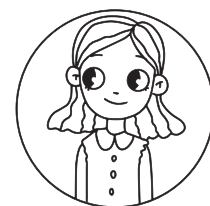
- 248** Постав дужки так, щоб одержати істинні рівності.

$$1000 + 200 : 2 : 50 = 12$$

$$4000 - 500 : 100 = 3995$$

$$19000 - 9000 : 100 : 10 = 10$$

$$21 + 934 - 655 : 100 = 3$$

- 249** Знайди значення виразів.

$$6598 + 10\ 404 + 17\ 883$$

$$5830 + 70\ 898 + 5708$$

$$24\ 702 - 1438 + 946$$

$$60\ 726 - 2581 + 1806$$

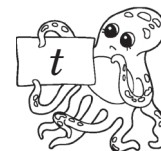
$$24\ 702 - (1438 + 946)$$

$$802\ 620 - (20\ 000 - 4634) + 64\ 589$$

- 250** Розв'яжи рівняння. Виконай перевірку.

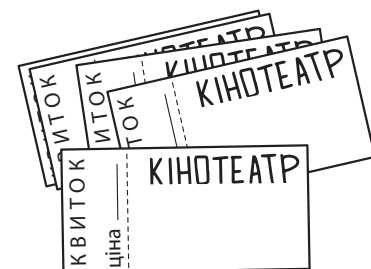
$$(346 + t) = 463 + 128$$

$$91 - (b + 46) = 8 + 12$$

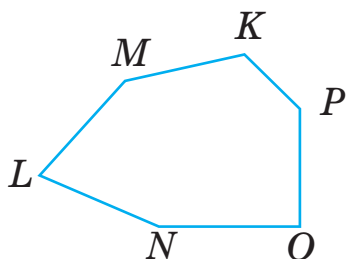
- 251** Розв'яжи задачу.

- У три зали кінотеатру всього продали 470 білетів, причому в першу та другу залу разом продали 310 білетів, а в другу і третю — 290 білетів. Скільки білетів продали в кожному залу кінотеатру окремо?

ВИВЧАЄМО ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ НА ПЛОЩИНІ

252 Визнач види кутів у багатокутнику та виконай відповідні записи.

Тупі кути: _____.

Гострі кути: _____.

Прямі кути: _____.

253 Розв'яжи задачі.

- ▶ 1) Периметр трикутника, у якого всі сторони рівні, становить 51 мм. Знайди довжину сторони трикутника.
- ▶ 2) Периметр трикутника, у якого дві сторони рівні, становить 50 мм, а довжина однієї зі сторін дорівнює 18 мм. Знайди довжини решти сторін трикутника.
- ▶ 3) Периметр трикутника, у якого всі сторони різної довжини, становить 104 мм. Довжина однієї зі сторін трикутника дорівнює 46 мм, довжина другої сторони становить половину довжини першої. Знайди довжину третьої сторони трикутника.

254 Заповни таблицю.

Тіло, що рухається	Швидкість руху (км/год)	Час руху (год)	Подоланий шлях (км)
Легковий автомобіль	100		500
Вантажівка	65	7	
Лижник		4	60
Вертоліт	280		840
Потяг	64	5	
Пішохід		4	16

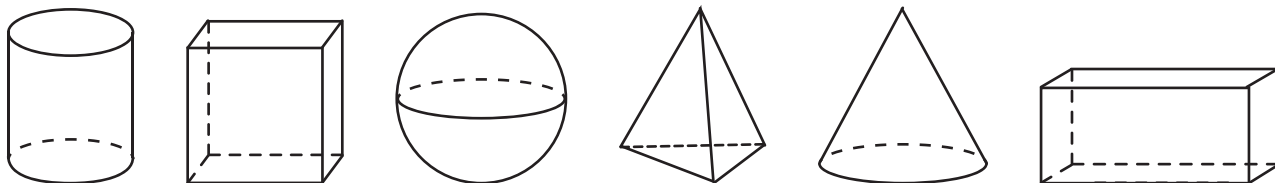
255 Знайди значення виразів. Запиши результати.

$$(56\,728 + 997) - (324 : 6 \cdot 17 + 7324) = \boxed{}$$

$$307\,003 - (4625 + 9999) - 99\,996 + 5822 = \boxed{}$$

ВИВЧАЄМО ГЕОМЕТРИЧНІ ФІГУРИ В ПРОСТОРИ

- 256** Зафарбуй жовтим олівцем кулю, зеленим — куб, червоним — конус, синім — циліндр, блакитним — піраміду, рожевим — прямокутний паралелепіпед.

- 257** Накреси коло діаметром 8 см із центром у точці O . Накреси коло із центром у точці P , радіус якого у 2 рази менший, ніж радіус першого кола.

- 258** Доповни таблицю.

v	t	s
8 м/с	8 с	
	6 год	72 км
	40 хв	320 км
8 м/хв		560 м

- 259** Розв'яжи задачу.

- Лижниця за 6 год пододала 72 км, а хлопець на снігоході за 2 год проїхав 100 км. Чия швидкість руху була більшою? На скільки більшою?

- 260** Розв'яжи рівняння.

$$11\,763 - b = 8894$$

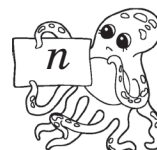
$$a - 783\,001 = 96\,000$$

$$168 : c = 21$$

$$p - 84\,235 = 76\,567$$

$$142 \cdot k = 994$$

$$n : 280 = 7$$

- 261** Заміни прості іменовані числа складеними іменованими.

$$4638 \text{ г} = \boxed{} \text{ кг } \boxed{} \text{ г}$$

$$18\,907 \text{ м} = \boxed{} \text{ км } \boxed{} \text{ м}$$

$$245 \text{ см} = \boxed{} \text{ м } \boxed{} \text{ см}$$

$$1930 \text{ г} = \boxed{} \text{ кг } \boxed{} \text{ г}$$

$$429 \text{ ц} = \boxed{} \text{ т } \boxed{} \text{ ц}$$

$$23\,656 \text{ дм} = \boxed{} \text{ км } \boxed{} \text{ м } \boxed{} \text{ дм}$$

УЗАГАЛЬНЮЄМО ЗНАННЯ ПРО АРИФМЕТИЧНІ ДІЇ МНОЖЕННЯ І ДІЛЕННЯ

262 Обчисли зручним способом, скориставшись підказками.

$$17 \cdot 10 \cdot 2$$

$$50 \cdot 35 \cdot 2$$

$$5 \cdot 7 \cdot 6$$

$$5 \cdot 8 \cdot 9 \cdot 2$$

$$(72 + 36) : 12$$

$$(144 - 72) : 18$$

$$80 : (2 \cdot 8)$$

$$12 \cdot 20 \cdot 4$$

$$8 \cdot 5 \cdot 16$$

$$22 \cdot 6 \cdot 5$$

$$4 \cdot 9 \cdot 7 \cdot 25$$

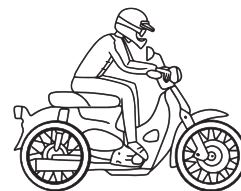
$$(8 + 9) \cdot 7$$

$$(42 \cdot 13) : 14$$

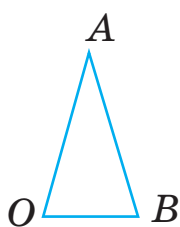
$$112 : (4 \cdot 4)$$

263 Розв'яжи задачу.

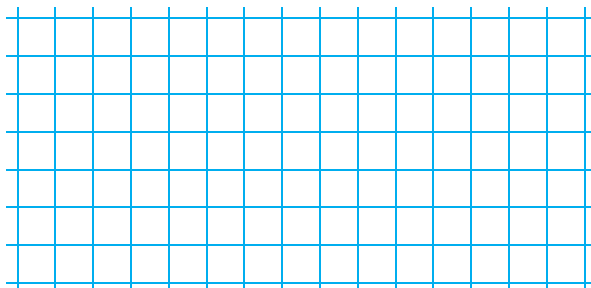
- Мотоцикліст рухався в 5 разів швидше, ніж велосипедист, і за 3 год проїхав 240 км. Скільки кілометрів подолав велосипедист за 2 год?

264 Склади та розв'яжи задачу за кресленням і записом.

$AO = AB$ $OB = 12 \text{ см}$ $P_{OAB} = 58 \text{ см}$ <hr/> $AO = ?$
--

265 Накреси квадрат $ADBK$ із периметром 16 см. Накреси прямокутник $NCKL$ із тим самим периметром.

266 Знайди значення виразів. Запиши результати.

$$50 - (600 \cdot 3) : (4 \cdot 25) - 5 \cdot (40 - 7 \cdot 5) = \boxed{}$$

$$(80 \cdot 8 + 420 : 7) : 100 + (140 : 20 + 38 : 19) \cdot 3 = \boxed{}$$

МНОЖИМО БАГАТОЦИФРОВЕ ЧИСЛО НА ОДНОЦИФРОВЕ ПИСЬМОВО

- 267** Знайди значення першого добутку. Зістав добутки. У чому їх відмінність? Як ця відмінність впливає на розв'язання? Як можна міркувати в ході письмового множення багатоцифрового числа на одноцифрове? Знайди значення решти виразів.

$$\begin{array}{r} \times 567 \\ 3 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} \times 3567 \\ 3 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} \times 43567 \\ 3 \\ \hline \end{array}$$

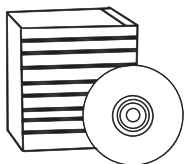
- 268** Виконай прикидку, скільки цифр буде в кожному добутку. Виконай множення письмово та перевір свої припущення.

$7309 \cdot 6$

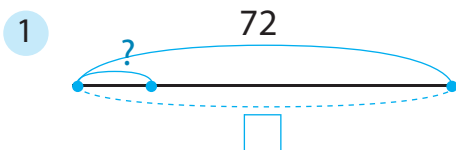
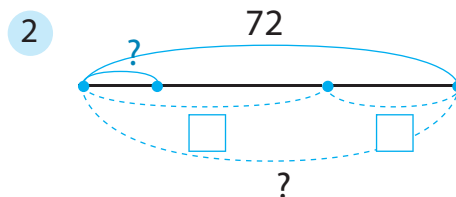
$23607 \cdot 4$

$300654 \cdot 3$

- 269** Доповни та поясни схему до кожної задачі. Розв'яжи задачу 1. Зістав задачі 1 і 2. Як їх відмінність вплине на розв'язання задачі 2? Розв'яжи задачу 2. Як можна знайти однакову для обох випадків величину?

- ▶ 1) Сергій і Олег купили 6 комп'ютерних дисків за однаковою ціною й заплатили 72 грн. Визнач ціну диска.
- ▶ 2) Сергій і Олег купили за однаковою ціною диски: Сергій — 4, а Олег — 2 диски. Усього хлопці заплатили 72 грн. Визнач ціну диска.

ДОДАТКОВІ ЗАВДАННЯ

270 Прочитай текст. Заповни за текстом таблицю.

- Понад третина всієї бутильованої води, що продається у світі, розлита в пляшки та банки. Майже вся тара потрапляє в сміття, яке не сортується, а отже, не переробляється. Для повного розкладання в природі пластикової пляшки потрібно 450 років, алюмінієвої банки — до 500 років. Незважаючи на те що скляні пляшки виготовляють із природного матеріалу, термін його розкладання у природі може тривати до 4000 років. Утім деякі фахівці-екологи вважають, що скло до кінця не розкладається.

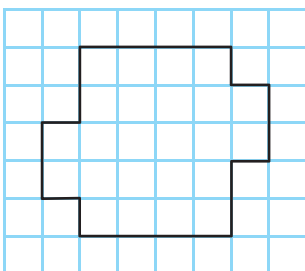
Матеріал	Термін розкладання (у роках)
Скло	
Пластик	
Алюміній	

271 Розглянь дані, подані в таблиці, доповни таблицю.

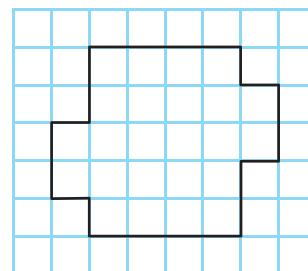
Назва дерева	Кількість вуглекислого газу, який поглинають дерева (у кг)		
	1 дерево	5 дерев	20 дерев
Ялина	6		
Тополя		200	
Сосна			200
Липа		80	
Дуб	28		

272 Проведи лінії так, щоб розділити фігуру:

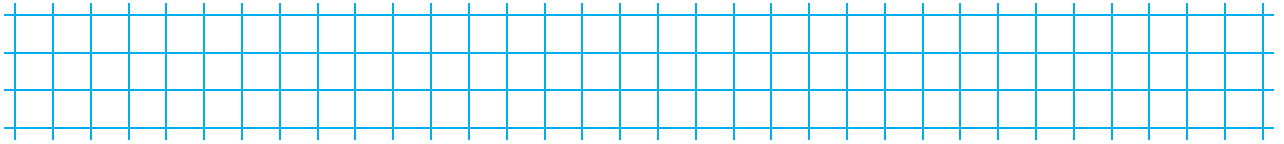
а) на 2 однакові частини

б) на 4 однакові частини

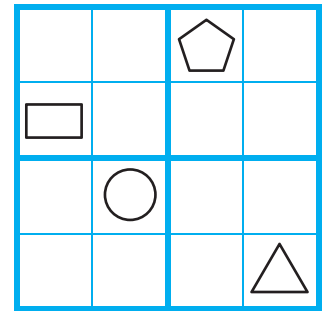

273 Уперше парк із тваринами стали називати зоопарком у 1451 році в Німеччині. Визнач, скільки років минуло від того часу.

Відповідь:

274 Розташуй чотирикутники, п'ятикутники, круги і трикутники так, щоб у кожному стовпчику, у кожному рядку, а також у кожному квадраті були всі чотири фігури.

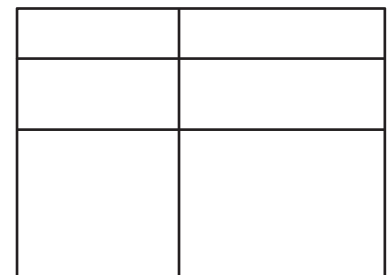
275 Усередині кожної із трьох блакитних коробок містяться дві жовті коробки, а в кожній жовтій коробці розташована маленька біла коробка. Скільки всього коробок?

Відповідь:

276 З'ясуй, скільки прямокутників на рисунку.

Відповідь:

277 Які три однакові числа треба додати до 50, щоб одержати 500?

ЗМІСТ

Повторюємо нумерацію чисел у межах 1000	1	Ділимо на двоцифрове число	30
Узагальнюємо знання про арифметичні дії із числами	2	Розв'язуємо задачі з буквеними даними	31
Досліджуємо залежність результату арифметичної дії від зміни її компонента	3	Виконуємо ділення з остачею	31
Узагальнюємо прийоми додавання і віднімання чисел у межах 1000	4	Узагальнюємо знання нумерації трицифрових чисел	32
Додаємо і віднімаємо числа різними способами	4	Лічимо тисячами	32
Узагальнюємо прийоми усного множення і ділення чисел у межах 1000	5	Лічимо в межах багатоцифрових чисел	33
Множимо і ділимо числа різними способами	6	Розв'язуємо задачі	33
Досліджуємо задачі	7	Читаємо і записуємо багатоцифрові числа	34
Досліджуємо ділення з остачею	8	Утворюємо багатоцифрові числа різними способами	35
Досліджуємо задачі	8	Розв'язуємо задачі	36
Узагальнюємо знання про математичні вирази	9	Порівнюємо багатоцифрові числа	37
Узагальнюємо знання про рівняння і нерівності	10	Додаємо і віднімаємо на основі розрядного складу чисел	38
Досліджуємо рівняння і нерівності зі змінною	11	Додаємо і віднімаємо на основі нумерації багатоцифрових чисел	39
Узагальнюємо знання про частини цілого	11	Визначаємо загальну кількість одиниць певного розряду	40
Досліджуємо задачі	12	Виконуємо арифметичні дії з круглими числами	41
Повторюємо арифметичні дії множення і ділення	12	Досліджуємо задачі на спільну роботу	42
Ознайомлюємось із письмовим прийомом множення	13	Досліджуємо задачі на спільну роботу	43
Вивчаємо письмове множення на одноцифрове число	14	Виконуємо арифметичні дії з іменованими числами	44
Ознайомлюємось із розв'язуванням задач на знаходження четвертого пропорційного способом відношень	14	Множимо і ділимо круглі числа	45
Розв'язуємо задачі на знаходження четвертого пропорційного способом відношень	15	Узагальнюємо знання про арифметичні дії додавання і віднімання	46
Розв'язуємо задачі на знаходження четвертого пропорційного двома способами	16	Додаємо і віднімаємо багатоцифрові числа	47
Ознайомлюємось із письмовим діленням на одноцифрове число	17	Додаємо і віднімаємо багатоцифрові числа письмово	48
Виконуємо письмове ділення на одноцифрове число	18	Розв'язуємо задачі на знаходження трьох чисел за трьома сумами	49
Виконуємо письмове ділення на одноцифрове число	19	Додаємо і віднімаємо іменовані числа	50
Виконуємо письмове ділення на одноцифрове число	20	Додаємо і віднімаємо багатоцифрові числа	50
Виконуємо письмове ділення на одноцифрове число	21	Розв'язуємо задачі	51
Ознайомлюємось з алгоритмом письмового ділення	22	Повторюємо взаємопов'язані величини	52
Ознайомлюємось із письмовим множенням і діленням на кругле число	23	Ознайомлюємось зі швидкістю руху	53
Виконуємо письмове множення і ділення на кругле число	24	Ознайомлюємось із правилами знаходження подоланого шляху; часу руху	53
Ознайомлюємось із письмовим множенням на двоцифрове число	25	Розв'язуємо прості задачі з величинами: подоланий шлях, швидкість руху, час руху	54
Досліджуємо задачі на знаходження четвертого пропорційного; задачі на подвійне зведення до одиниці	26	Розв'язуємо прості задачі з величинами: подоланий шлях, швидкість руху, час руху	54
Досліджуємо задачі на подвійне зведення до одиниці	26	Розв'язуємо складені задачі з величинами: подоланий шлях, швидкість руху, час руху	55
Досліджуємо задачі на подвійне зведення до одиниці	27	Розв'язуємо складені задачі з величинами: подоланий шлях, швидкість руху, час руху	56
Досліджуємо задачі	27	Повторюємо вивчене	57
Ознайомлюємось із письмовим діленням на двоцифрове число	28	Вивчаємо геометричні фігури на площині	58
Виконуємо письмове ділення на двоцифрове число	28	Вивчаємо геометричні фігури на площині	59
Виконуємо письмове ділення на двоцифрове число	29	Вивчаємо геометричні фігури в просторі	60
Досліджуємо задачі	30	Узагальнюємо знання про арифметичні дії множення і ділення	61
		Множимо багатоцифрове число на одноцифрове письмово	62
		Додаткові завдання	63

Навчальне видання
СКВОРЦОВА Світлана Олексіївна
ОНОПРІЄНКО Оксана Володимирівна

МАТЕМАТИКА. 4 КЛАС.
Робочий зошит: до підручника
Світлани Скворцової, Оксани Онопрієнко
У 2 частинах. Частина 1
Додаток «Робочі сторінки»
2-ге видання

Редактор *І. Л. Морева*
Технічний редактор *С. В. Яшиш*
Коректор *В. П. Нестерчук*

Регіональний представництва
видавництва «Ранок»:

T530219У. Підписано до друку 04.01.2022.
Формат 84×108/16. Папір офсетний.
Гарнітура Журнальна. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 6,72.

ТОВ Видавництво «Ранок»,
вул. Космічна, 21а, Харків, 61165.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7548 від 16.12.2021.

E-mail: office@ranok.com.ua
Тел. (057) 701-11-22.

Київ – тел. (073) 680-33-55, e-mail: office.kyiv@ranok.com.ua,
Львів – тел. (067) 269-00-61, e-mail: office.lviv@ranok.com.ua

Світлана Скворцова та Оксана Онопрієнко — автори підручника — переможця конкурсного відбору підручників для 4 класу; співавтори Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко

Навчальний матеріал посібника зорієнтований:

- на засвоєння початкових математичних знань
- формування в учнів розумових і практичних умінь та навичок
- безперервне повторення та закріплення вивченого матеріалу
- формування в учнів досвіду самостійної роботи
- рефлексію навчальної діяльності

Навчально-методичний комплект

МАТЕМАТИКА. 4 КЛАС

- підручник у 2 частинах
- робочий зошит у 2 частинах
- моніторинг навчальних досягнень
- математичні матеріали для організації навчальних досліджень
- розробки уроків у 2 частинах

† Інтернет-підтримка на сайті interactive.ranok.com.ua

- онлайн-тестування
- навчальні презентації
- відеоуроки
- додаткові завдання

Долучайтеся до обговорення в групі: Математика «Ранок». Пілот

ВИДАВНИЦТВО **РАНОК**
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА
УСІ КНИГИ ТУТ!
🛒 ranok.com.ua
✉ e-ranok.com.ua
✉ pochta@ranok.com.ua
☎ (057) 727-70-90

